

Bruxelles, 12. prosinca 2017.
(OR. en)

15641/17

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0282 (COD)**

CODEC 2058
CADREFIN 127
POLGEN 168
FIN 837
INST 465
FSTR 88
FC 97
REGIO 122
SOC 807
AGRISTR 116
PECHE 520
TRANS 551
ESPACE 63
TELECOM 355
PE 104

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2012/2002, uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU) 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, EU br. 1304/2013, (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013, (EU) br. 1307/2013, (EU) br. 1308/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014, (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke br. 541/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 11. do 14. prosinca 2017.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljeni su brojni neformalni kontakti između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o ovom predmetu u prvom čitanju, čime bi se izbjegla potreba za drugim čitanjem i postupkom mirenja.

U tom je kontekstu izvjestitelj Albert DESS (EPP, DE) u ime Odbora za proračune predstavio jedan kompromisni amandman (amandman 1) na Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o izmjeni uredbi (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013, (EU) br. 1307/2013, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. O tom amandmanu postignut je dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj je sjednici tijekom glasovanja 12. prosinca 2017. usvojen kompromisni amandman (amandman 1) na Prijedlog uredbe. Tako izmijenjen prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju koje se nalazi u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

U stajalištu Parlamenta odražava se prethodni dogovor među institucijama. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se u tom slučaju donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

¹ SL C 145, 30.6.2007, str. 5.

² Verzija stajališta Parlamenta u zakonodavnoj rezoluciji označena je kako bi se istaknule promjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

Izmjene raznih uredbi iz područja poljoprivrede i ruralnog razvoja *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. prosinca 2017. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013, (EU) br. 1307/2013, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (COM(2016)0605 – C8-0404/2017 – 2016/0282B(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0605),
- uzimajući u obzir odluku Konferencije predsjednika od 16. studenoga 2017. da se Prijedlog Komisije podijeli i da se Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj ovlasti za sastavljanje zasebnog zakonodavnog izvješća u vezi s odredbama koje su u nadležnosti tog odbora, odnosno u vezi s člancima 267. do 270. i člankom 275. Prijedloga Komisije,
- uzimajući u obzir članak 294. stavke 2. i 3., članak 42., članak 43. stavak 2. i članak 168. stavak 4. točku (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda br. 1/2017 od 26. siječnja 2017.¹,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 14. prosinca 2016.²,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 11. svibnja 2017.³,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune i Odbora za proračunski nadzor (A8-0211/2017),

¹ SL C 91, 23.3.2017., str. 1.

² SL C 75, 10.3.2017., str. 63.

³ SL C 306, 15.9.2017., str. 64.

- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj u skladu s člankom 69.f stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 15. studenoga 2017. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0380/2017),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. prihvaća svoju izjavu priloženu ovoj Rezoluciji;
 3. prima na znanje izjavu Komisije priloženu ovoj Rezoluciji;
 4. naglašava da se podjelom prijedloga Komisije želi omogućiti da se odredbe koje su u nadležnosti Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj primjenjuju od 1. siječnja 2018. te ističe da će se preostali dio Prijedloga Komisije¹ ispitati u kasnijoj fazi;
 5. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 6. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ Broj postupka 2016/0282A(COD).

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 12. prosinca 2017. radi donošenja Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća *o izmjeni* uredaba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reproduksijski materijal

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42., članak 43. stavak 2. i članak 168. stavak 4. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁴,

¹ SL C **91**, 23.3.2017., str. 1.

² **SL C 75**, 10.3.2017., str. 63.

³ SL C **306**, 15.9.2017., str. 64.

⁴ Stajalište Europskog parlamenta od 12. prosinca 2017.

budući da:

- (1) Kako bi se osigurala pravna sigurnost te usklađena i nediskriminirajuća provedba potpore mladim poljoprivrednicima, potrebno je osigurati da u kontekstu ruralnog razvoja „datum uspostavljanja” iz uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i iz drugih relevantnih pravila znači datum ***na koji podnositelj zahtjeva izvodi ili dovršava radnju povezanu s*** uspostavljanjem ***po prvi put*** te da se zahtjev za potporu treba podnijeti ***najkasnije*** 24 mjeseca ***nakon*** tog datuma. Nadalje, iskustvo u pregovorima o programima pokazalo je da bi trebalo pojasniti pravila za zajedničko uspostavljanje poljoprivrednih gospodarstava mladih poljoprivrednika i pragove za pristup potpori iz članka 19. stavka 4. Uredbe (EU) br. 1305/2013 te da bi trebalo racionalizirati odredbe o trajanju poslovnog plana.
- (2) ***Kako bi se upravljačkim tijelima država članica olakšala provedba savjetodavnih usluga i usluga osposobljavanja, status korisnika u okviru te mjere trebalo bi proširiti na ta tijela, a istodobno bi trebalo osigurati da pružatelja usluge bira tijelo koje je funkcionalno neovisno o tim upravljačkim tijelima te da se provjere provode na razini pružatelja savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja.***
- (3) ***Kako bi se potaklo sudjelovanje u programima kvalitete, poljoprivrednici ili skupine poljoprivrednika koji u takvim programima sudjeluju u razdoblju od pet godina koje prethodi zahtjevu za potporu trebali bi moći sudjelovati u maksimalnom trajanju od pet godina, uzimajući pritom na odgovarajući način u obzir trajanje početnog sudjelovanja u programu.***

¹ Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20.12.2013., str. 487.).

- (4) Kako bi bili dovoljno privlačni privatnom sektoru, od ključne je važnosti da se financijski instrumenti oblikuju i provode na fleksibilan *i transparentan* način. Međutim, iskustvo je pokazalo da se određenim pravilima prihvatljivosti koja se odnose na pojedinačnu mjeru ograničava uporaba financijskih instrumenata u programima ruralnog razvoja kao i fleksibilna uporaba financijskih instrumenata od strane upravitelja fondova. Stoga je primjereno predvidjeti da se određena pravila prihvatljivosti koja se odnose na pojedinačnu mjeru ne primjenjuju na financijske instrumente. Zbog istog razloga primjereno je predvidjeti i da se početna pomoć mladim poljoprivrednicima iz članka 19. Uredbe (EU) br. 1305/2013 može pružiti i u obliku financijskih instrumenata. S obzirom na te izmjene, ako se potpora za ulaganja iz članka 17. Uredbe (EU) br. 1305/2013 dodjeljuje u obliku financijskih instrumenata, trebalo bi predvidjeti da se ulaganjem mora doprinijeti jednom ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj.
- (5) *Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje u odnosu na provedbu načela izbjegavanja dvostrukog financiranja u vezi s ekologizacijom, države članice trebale bi imati mogućnost primjene fiksnog prosječnog odbitka na sve dotične korisnike koji obavljaju dotičnu vrstu djelatnosti ili provode podmjere.*

- (6) Poljoprivrednici su danas zbog promjena na tržištu izloženi sve većim gospodarskim rizicima. Međutim, ti gospodarski rizici ne utječu jednako na sve poljoprivredne sektore. Stoga bi države članice trebale imati mogućnost da u propisno opravdanim slučajevima pomognu poljoprivrednicima *s pomoću instrumenta* za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor, posebno za sektore suočene sa znatnim padom prihoda, čime bi se ostvario znatan ekonomski učinak za određeno ruralno područje, *pod uvjetom da pad prihoda premašuje prag od najmanje 20 %*. *Kako bi se osiguralo da instrument za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor bude djelotvoran i prilagođen posebnim okolnostima država članica, države članice trebale bi imati mogućnost da na fleksibilan način u svojim programima ruralnog razvoja utvrde prihod koji se treba uzeti u obzir za aktivaciju instrumenta. Istodobno i s ciljem promicanja uporabe osiguranja među poljoprivrednicima, prag za smanjenje proizvodnje primjenjiv na osiguranje trebalo bi smanjiti na 20 %*. Osim toga, radi praćenja rashoda nastalih u okviru *instrumenta za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor i osiguranja*, trebalo bi prilagoditi sadržaj financijskog plana programa.

- (7) Poseban zahtjev za izvješćivanjem o mjeri upravljanja rizikom u 2018. iz članka 36. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1305/2013 već je obuhvaćen izvješćem Europskom parlamentu i Vijeću o nadzoru i evaluaciji zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) iz članka 110. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹. Stoga bi članak 36. stavak 5. drugi podstavak ***Uredbe (EU) br. 1305/2013*** trebalo izbrisati.
- (8) Kada je riječ o uzajamnim fondovima ***za poljoprivrednike u svim sektorima***, čini se da se zabranom uplaćivanja bilo kakvog početnog dioničkog kapitala iz javnih sredstava, utvrđenom u članku 38. stavku 3. i članku 39. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1305/2013, sprečava djelotvorno funkcioniranje tih fondova. Stoga bi ***tu*** zabranu trebalo izbrisati. ***Također je primjereno proširiti područja koja mogu biti obuhvaćena financijskim doprinosima u uzajamne fondove tako da se doprinosima mogu dopuniti godišnje uplate u fondove te da se oni mogu odnositi na njihov početni dionički kapital.***
- (9) Potpore za ulaganja za obnovu proizvodnog potencijala nakon elementarnih nepogoda i katastrofalnih događaja iz članka 18. stavka 1. točke (b) i članka 24. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) br. 1305/2013 obično se dodjeljuju svim podnositeljima zahtjeva koji ispunjavaju uvjete. Države članice stoga ne bi trebale imati obvezu utvrđivanja kriterija odabira za djelatnosti obnove. Nadalje, u propisno opravdanim slučajevima kada zbog naravi djelatnosti nije moguće utvrditi kriterije odabir, državama ***članicama*** trebalo bi dopustiti da utvrde alternativne metode odabira.

¹ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

- (10) Člankom 59. Uredbe (EU) br. 1305/2013 utvrđuju se maksimalne stope doprinosa Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Kako bi se ublažio pritisak na nacionalni proračun pojedinih država članica i ubrzala prijeko potrebna ulaganja u Cipru, maksimalnu stopu doprinosa od 100 % iz članka 59. stavka 4. točke (f) te uredbe trebalo bi produljiti do zaključenja programa. Osim toga, u članku 59. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1305/2013 trebalo bi navesti upućivanje na posebnu stopu doprinosa uvrštenu u Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ za novi financijski instrument iz članka 38. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013.
- (11) Na temelju članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1305/2013 u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog elementarnih nepogoda, prihvatljivost rashoda povezanih s izmjenama programa može započeti od dana pojave elementarne nepogode. Ta mogućnost da prihvatljivi rashodi nastanu prije podnošenja izmjene programa trebala bi se proširiti na druge okolnosti, kao što su katastrofalni događaji ili znatne i nagle promjene u društveno-gospodarskim uvjetima države članice ili regije.

¹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

- (12) Na temelju članka 60. stavka 2. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 1305/2013 kada je riječ o ulaganjima u poljoprivrednom sektoru, prihvatljivi su samo rashodi nastali nakon podnošenja zahtjeva. Međutim, u slučajevima kada je ulaganje povezano s kriznim mjerama koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena u društveno-gospodarskim uvjetima države članice ili regije, države članice trebale bi imati mogućnost da u svojim programima predvide prihvatljivost rashoda nastalih nakon što je došlo do nekog događaja kako bi osigurale svoju fleksibilnu i pravodobnu reakciju na takve događaje. Kako bi se osigurala učinkovita potpora kriznim aktivnostima koje poduzimaju države članice kao odgovor na događaje do kojih je došlo posljednjih godina, ta mogućnost trebala bi se primjenjivati od 1. siječnja 2016.
- (13) Kako bi se povećala uporaba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova iz članka 67. stavka 1. točaka od (b) do (d) Uredbe (EU) br. 1303/2013, potrebno je ograničiti posebna pravila EPFRR-a utvrđena u članku 62. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013 na pomoć dodijeljenu u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkama (a) i (b) povezanu s izgubljenim prihodom i troškovima održavanja, te člancima od 28. do 31. i člancima 33. i 34. Uredbe (EU) br. 1305/2013.

- (14) Člankom 74. Uredbe (EU) br. 1305/2013 zahtijeva se od država članica da se s Odborom za praćenje programa ruralnog razvoja savjetuju o kriterijima odabira u roku od četiri mjeseca od odobrenja programa. Time se države članice neizravno obvezuje na utvrđivanje svih kriterija odabira do tog datuma, čak i za pozive za podnošenje zahtjevâ koji će se pokrenuti naknadno. Kako bi se smanjilo nepotrebno administrativno opterećenje i istodobno osiguralo da se financijska sredstva upotrebljavaju na najbolji mogući način, državama članicama trebalo bi dopustiti da utvrde kriterije odabira te zatraže mišljenje Odbora za praćenje u bilo kojem trenutku prije objave pozivâ za podnošenje zahtjevâ.
- (15) *S ciljem povećanja uporabe osiguranja usjeva, životinja i bilja te uzajamnih fondova i instrumenta za stabilizaciju prihoda maksimalan postotak početne javne potpore trebalo bi povećati sa 65 % na 70 %.*

- (16) **Financijska** disciplina upotrebljava se kako bi se osigurala usklađenost proračuna za Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) s odgovarajućim godišnjim gornjim granicama višegodišnjeg financijskog okvira i uspostavila pričuva za krize u poljoprivrednom sektoru. Zbog tehničkog karaktera utvrđivanja stope prilagodbe za izravna plaćanja i njezine nerazdvojive povezanosti s Komisijinim procjenama rashoda navedenima u godišnjem nacrtu proračuna trebalo bi pojednostaviti postupak za utvrđivanje stope prilagodbe ovlašćivanjem Komisije za njezino donošenje u skladu sa savjetodavnim postupkom.
- (17) Radi usklađivanja pravila o automatskom opozivu utvrđenih u članku 87. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i članku 38. Uredbe (EU) br. 1306/2013 trebalo bi prilagoditi datum do kojeg države članice Komisiji moraju poslati informacije o izuzećima od opoziva iz članka 38. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013.
- (18) Kako bi se osigurala pravna jasnoća u pogledu postupanja s povratima koji proizlaze iz privremenih smanjenja u skladu s člankom 41. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013, potonja bi trebalo uključiti u popis izvora namjenskih prihoda iz članka 43. te uredbe.

- (19) *S ciljem administrativnog pojednostavnjenja primjereno je povećati prag ispod kojeg države članice mogu odlučiti ne provoditi postupak povrata neopravdanih plaćanja u iznosu od 150 EUR do 250 EUR pod uvjetom da država članica primjenjuje jednak ili viši prag za nepotraživanje državnih dugova.*
- (20) *Primjereno je osigurati da se u odbijanju ili povratu plaćanja uslijed neusklađenosti s pravilima o javnoj nabavi odražava ozbiljnost takve neusklađenosti i poštuje načelo proporcionalnosti, kako je izraženo, **na primjer, u relevantnim smjernicama** koje je Komisija **utvrdila** za financijske ispravke koji se primjenjuju na rashode **koje financira Unija** u okviru podijeljenog upravljanja u slučaju neusklađenosti s takvim pravilima. Nadalje, primjereno je pojasniti da takve **neusklađenosti utječu** na zakonitost i pravilnost transakcija samo do visine dijela pomoći koji ne treba isplatiti ili treba povući.*
- (21) *Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za male poljoprivrednike trebalo bi uvesti dodatno odstupanje kojim bi se mali poljoprivrednici izuzeli od obveze prijavljivanja parcela za koje zahtjev za plaćanje nije podnesen.*

- (22) *S obzirom na praktične i posebne poteškoće do kojih je dovelo usklađivanje rokova plaćanja za plaćanja povezana s površinom između EFJP-a i EPFRR-a, prijelazno razdoblje trebalo bi produljiti za još godinu dana. Međutim, u pogledu mjera ruralnog razvoja povezanih s površinom, plaćanje predujmova prije 16. listopada trebalo bi i dalje biti moguće radi održavanja novčanog toka poljoprivrednikâ.*
- (23) *Kako bi se poštovala raznolikost poljoprivrednih sustava diljem Unije primjereno je državama članicama dopustiti da preoravanje, koje je relevantno za poljoprivredne i okolišne aspekte, smatraju kriterijem koji treba upotrijebiti za klasificiranje trajnih travnjaka.*
- (24) *Određeno grmlje i drveće koje se ne upotrebljava za izravnu ispašu životinja može se ipak upotrijebiti za hranu za životinje. Državama članicama trebalo bi dopustiti da uključe to grmlje ili drveće u trajne travnjake na kojima i dalje prevladavaju trave i ostale travolike paše, na cijelom državnom području ili njegovu dijelu.*
- (25) *Kako bi se pojasnila klasifikacija provedena prije 2018. zemljišta ostavljenog na ugaru kao obradivog zemljišta, u slučaju da je ono bilo uspostavljeno tijekom pet ili više godina, te pružila sigurnost dotičnim poljoprivrednicima, države članice trebale bi imati mogućnost zadržati svoju klasifikaciju u obradivo zemljište u 2018.*
- (26) *Zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu, na kojem ne prevladavaju trave i ostale travolike paše ili ih uopće nema te na kojem prakse ispaše nisu tradicionalne niti su važne za očuvanje biotopa i staništa, na određenim područjima može ipak imati određenu vrijednost za ispašu. Državama članicama trebalo bi dopustiti da smatraju te površine trajnim travnjakom na cijelom državnom području ili njegovu dijelu.*

- (27) Iskustvo stečeno u prvim **godinama** provedbe Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ pokazalo je da određene države članice koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini nisu iskoristile cjelokupan iznos sredstava raspoloživih u okviru gornjih granica proračuna utvrđenih u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/1089². Države članice koje već primjenjuju program osnovnih plaćanja imaju, u okviru određenih ograničenja, mogućnost raspodjele prava na plaćanja za veću vrijednost od iznosa raspoloživog za program osnovnih plaćanja kako bi se osiguralo učinkovitije korištenje sredstvima. Državama članicama koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini trebalo bi, u okviru istih zajedničkih ograničenja i ne dovodeći u pitanje poštovanje neto gornjih granica za izravna plaćanja, također dopustiti da izračunaju potreban iznos za koji bi se gornja granica njihova programa jedinstvenih plaćanja po površini mogla povećati.
- (28) ***Određene države članice upravljaju nacionalnim fiskalnim registrom ili registrom socijalnog osiguranja u kojima su poljoprivrednici registrirani u pogledu njihovih poljoprivrednih djelatnosti. Te države članice trebale bi moći iz prihvatljivosti za izravna plaćanja isključiti poljoprivrednike koji nisu registrirani na odgovarajući način.***

¹ Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20.12.2013., str. 608.).

² Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1089 od 6. srpnja 2015. o utvrđivanju gornjih granica proračuna za 2015. primjenjivih na određene programe izravne potpore predviđene Uredbom (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i o utvrđivanju udjela za posebnu rezervu za razminirano područje za Hrvatsku (SL L 176, 7.7.2015., str. 29.).

- (29) *Budući da je dosadašnje iskustvo pokazalo da je potpora u određenom broju slučajeva dodijeljena fizičkim ili pravnim osobama čija poslovna namjena nije bila usmjerena na poljoprivrednu aktivnost ili je to bila samo marginalno, Uredbom (EU) br. 1307/2013 uvedena je klauzula o aktivnom poljoprivredniku. Na temelju te klauzule države članice trebaju se suzdržati od dodjele izravnih plaćanja određenim osobama osim ako te osobe mogu dokazati da njihova poljoprivredna aktivnost nije marginalna. Međutim, naknadno iskustvo pokazuje da provedba triju kriterija za utvrđivanje statusa aktivnog poljoprivrednika, navedenih u članku 9. stavku 2. trećem podstavku Uredbe (EU) br. 1307/2013, izaziva poteškoće za mnoge države članice. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje povezano s provedbom tih triju kriterija, države članice trebale bi imati mogućnost odlučiti da samo jedan ili dva kriterija moraju biti dostupni kako bi se dokazalo da je neka osoba aktivni poljoprivrednik.*
- (30) *Osim toga, iz iskustva pojedinih država članica očito je da su poteškoće i administrativni troškovi provedbe elemenata povezanih s popisom aktivnosti ili djelatnosti, kako je predviđeno u članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013, veći od dobiti ostvarene isključenjem vrlo malog broja neaktivnih korisnika iz programa izravne potpore. Kada država članica smatra da je situacija takva, trebala bi moći prestati primjenjivati članak 9. te uredbe u odnosu na popis aktivnosti ili djelatnosti.*
- (31) *Primjereno je izričito navesti da se člankom 11. Uredbe (EU) br. 1307/2013 dopušta državama članicama da jednom godišnje preispitaju svoje odluke o smanjenju dijela osnovnog plaćanja koje se treba dodijeliti poljoprivrednicima koji premašuje iznos od 150 000 EUR, pod uvjetom da takvo preispitivanje ne dovodi do smanjenja iznosa raspoloživih za ruralni razvoj.*

- (32) *Kako bi se državama članicama omogućilo da potporu u okviru ZPP-a prilagode svojim specifičnim potrebama, trebalo bi im pružiti prikladne mogućnosti za preispitivanje njihove odluke o prijenosu sredstava iz njihove gornje granice izravnih plaćanja u njihove programe ruralnog razvoja i obratno. Trebalo bi im stoga pružiti mogućnost preispitivanja njihove odluke također s učinkom od kalendarske godine 2019., pod uvjetom da takva odluka za sobom ne povlači smanjenje iznosa namijenjenih ruralnom razvoju.*
- (33) *Osim uporabe linearnog smanjenja vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja kako bi se nadopunile nacionalne ili regionalne rezerve, a radi olakšavanja sudjelovanja mladih poljoprivrednika i poljoprivrednika koji tek počinju obavljati poljoprivrednu djelatnost u programu potpore, državama članicama trebalo bi također dopustiti da se koriste istim mehanizmom za financiranje mjera poduzetih kako bi se spriječilo napuštanje zemljišta i poljoprivrednicima pružila nadoknada za posebno nepovoljan položaj.*
- (34) *Kako bi se pojednostavnila pravila koja se primjenjuju na mjere ekologizacije i poboljšala njihova dosljednost, izuzeće od obveze u pogledu ekološki značajne površine koja se primjenjuje na gospodarstva koja na više od 75 % obradivog zemljišta uzgajaju mahunaste usjeve kao jedini usjev ili u kombinaciji s travama ili drugim travolikim pašama ili na više od 75 % obradivog zemljišta imaju zemljište ostavljeno na ugaru na temelju članka 46. stavka 4. točke (a) Uredbe (EU) br. 1307/2013 trebalo bi proširiti na obvezu u pogledu raznolikosti usjeva.*

- (35) *Radi osiguranja dosljednosti s obzirom na način na koji se više vrsta usjeva uzima u obzir na temelju njihova znatna udjela u površinama u vezi sa zahtjevom u pogledu raznolikosti usjeva, fleksibilnost u primjeni pravila o raznolikosti usjeva iz članka 44. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 trebalo bi proširiti kako bi se obuhvatio uzgoj usjeva pod vodom tijekom znatna dijela godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva.*
- (36) *Kako bi se racionalizirala postojeća izuzeća od obveze u pogledu raznolikosti usjeva, utvrđena u članku 44. stavku 3. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, koja se primjenjuju na zemljište koje se pretežno upotrebljava za proizvodnju trava ili drugih travolikih paša ili za uzgoj mahunastih usjeva ili uzgoj usjeva pod vodom ili koje je zemljište pretežno ostavljeno na ugaru ili je trajni travnjak te kako bi se osiguralo jednako postupanje prema svim poljoprivrednicima koji imaju iste udjele korištenja zemljišta, gornja granica od 30 hektara obradive površine ne bi se više trebala primjenjivati.*

- (37) *Kako bi se uzele u obzir poljoprivredne specifičnosti Triticum spelte, trebalo bi je smatrati različitom vrstom usjeva za potrebe članka 44. Uredbe (EU) br. 1307/2013.*
- (38) *Kako bi se racionalizirala postojeća izuzeća od obveze u pogledu ekološki značajne površine, utvrđena u članku 46. stavku 4. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, koja se primjenjuju na zemljište koje se pretežno upotrebljava za proizvodnju trava ili drugih travolikih paša ili za uzgoj mahunastih usjeva ili uzgoj usjeva pod vodom ili koje je zemljište pretežno ostavljeno na ugaru ili je trajni travnjak, gornja granica od 30 hektara obradive površine ne bi se više trebala primjenjivati.*
- (39) *S obzirom na neizravne koristi za okoliš u području bioraznolikosti koje bi se mogle ostvariti određenim trajnim usjevima, popis vrsta ekološki značajnih površina utvrđen u članku 46. Uredbe (EU) br. 1307/2013 trebalo bi proširiti kako bi se njime obuhvatile vrste Miscanthus i Silphium perfoliatum. S obzirom na to da vrsta pokrivenosti vegetacijom može pozitivno utjecati na doprinos zemljišta ostavljenog na ugaru bioraznolikosti, zemljište ostavljeno na ugaru za medonosne biljke trebalo bi priznati kao zasebnu vrstu ekološki značajnih površina. Slijedom navedenoga, trebalo bi utvrditi faktore ponderiranja za Miscanthus, Silphium perfoliatum i zemljište ostavljeno na ugaru za medonosne biljke. Faktore ponderiranja trebalo bi utvrditi na način da se odraze razlike u njihovoj važnosti za bioraznolikost. Uvođenje dodatnih vrsta ekološki značajnih površina iziskuje da se postojeći faktori ponderiranja za površine s usjevima koji vežu dušik i za površine s kulturom kratkih ophodnji prilagode kako bi se odrazila nova ravnoteža između svih vrsta ekološki značajnih površina.*
- (40) *Iskustvo stečeno u primjeni programa potpore za mlade poljoprivrednike iz članka 50. Uredbe (EU) br. 1307/2013 pokazalo je da u pojedinim slučajevima mladi poljoprivrednici ne mogu ostvariti punih pet godina potpore. Iako je ta potpora i dalje usmjerena na novu gospodarsku aktivnost mladih koji započinju obavljati poljoprivrednu djelatnost, države članice trebale bi olakšati pristup mladim poljoprivrednika plaćanjima za mlade poljoprivrednike u razdoblju od punih pet godina i u slučajevima kada mladi poljoprivrednici nisu zatražili potporu odmah nakon osnivanja poljoprivrednog gospodarstva.*

- (41) *Pojedine države članice procijenile su da plaćanje predviđeno za mlade poljoprivrednike na temelju članka 50. Uredbe (EU) br. 1307/2013 nije dostatno kako bi se primjereno odgovorilo na financijske izazove nakon osnivanja i strukturne prilagodbe poljoprivrednih gospodarstava koja su mladi poljoprivrednici osnovali. Kako bi se dodatno povećali izgledi za sudjelovanje mladih poljoprivrednika u poljoprivredi, državama članicama trebalo bi omogućiti da odluče o povećanju postotka koji se primjenjuje za izračun iznosa plaćanja za mlade poljoprivrednike u rasponu od 25 % do 50 % i neovisno o metodi izračuna koja se primjenjuje. Tom odlukom ne bi trebalo dovoditi u pitanje ograničenje od 2 % njihove nacionalne gornje granice za izravna plaćanja za financiranje plaćanja za mlade poljoprivrednike.*
- (42) *Kako bi se povećala jasnoća u pogledu odgovornosti država članica u odnosu na proizvodno ograničavajući karakter dobrovoljne proizvodno vezane potpore, primjereno je preformulirati članak 52. stavke 5. i 6. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Budući da preformulacija odražava trenutačnu praksu koja postoji od 1. siječnja 2015. u vezi s dotičnim odredbama, primjereno je da bi se ona trebala primjenjivati od godine potraživanja 2015.*

- (43) ***Kako bi se osigurala najveća moguća dosljednost među programima Unije usmjerenima na sektore u kojima se, u određenim godinama, bilježe*** strukturne tržišne neravnoteže, Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje delegiranih akata kojima bi se državama članicama dopustilo da odluče o nastavku isplate dobrovoljne proizvodno vezane potpore do 2020. na temelju proizvodnih jedinica za koje je takva potpora dodijeljena u prethodnom referentnom razdoblju.
- (44) ***Kako bi se poboljšala fleksibilnost u odnosu na dobrovoljnu proizvodno vezanu potporu, državama članicama trebalo bi dopustiti godišnje preispitivanje svojih odluka u vezi s potporom s učinkom od godine potraživanja 2019.***
- (45) Čini se da je jedna od glavnih prepreka osnivanju organizacija proizvođača, uglavnom u državama članicama koje zaostaju u pogledu stupnja organizacije, nedostatak uzajamnog povjerenja i prethodnih iskustava. U tom kontekstu ta bi se prepreka mogla ukloniti s pomoću mentorstva u okviru kojeg bi organizacije proizvođača koje dobro funkcioniraju služile kao primjer drugim organizacijama proizvođača, skupinama proizvođača ili pojedinačnim proizvođačima voća i povrća, te bi to mentorstvo trebalo uvrstiti među ciljeve organizacija proizvođača u sektoru voća i povrća.

- (46) Uz povlačenjâ s tržišta radi besplatne distribucije također je primjereno osigurati financijsku potporu za djelovanja u okviru mentorstva koja za cilj imaju poticanje proizvođača na osnivanje organizacija koje ispunjavaju kriterije s ciljem njihova priznavanja, ***kako bi se mogle koristiti*** potpunim financiranjem Unije u okviru operativnih programa postojećih organizacija proizvođača.
- (47) Mjere za sprečavanje kriznih situacija i upravljanje njima trebalo bi proširiti kako bi se obuhvatilo nadopunu uzajamnih fondova koji bi kao novi instrumenti mogli pomoći u borbi protiv kriza ***te u promidžbi i komunikaciji s ciljem diversifikacije i konsolidacije tržišta voća i povrća.***

- I**
- (48) Radi pojednostavnjivanja postojećeg postupka prema kojem se najprije ovlašćuju države članice za dodjelu dodatne nacionalne financijske pomoći organizacijama proizvođača u regijama Unije u kojima je stupanj organizacije posebno nizak, a potom se nadoknađuje dio nacionalne financijske pomoći ako su daljnji uvjeti ispunjeni, ***trebalo bi*** uspostaviti novi sustav ***za*** države članice u kojima je stupanj organizacije ***znatno ispod prosjeka Unije.*** Kako bi se osigurao neometan prijelaz s postojećeg postupka na novi sustav trebalo bi predvidjeti prijelazno razdoblje od godine dana. Stoga bi se novi sustav trebao početi primjenjivati od 1. siječnja 2019.
- (49) ***Kako bi se osigurala zaštita jakih alkoholnih pića s oznakom zemljopisnog podrijetla od rizika zlouporabe ugleda, državama članicama trebalo bi dopustiti primjenu pravila o odobravanju nasada vinove loze pogodnih za proizvodnju vina s oznakom zemljopisnog podrijetla i na vina pogodna za proizvodnju jakih alkoholnih pića na bazi vina s oznakom zemljopisnog podrijetla.***

- (50) *Uporabom ugovora u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda može se pomoći u jačanju odgovornosti gospodarskih subjekata i povećanju njihove svijesti o tome da treba bolje uzeti u obzir signale s tržišta, poboljšati prijenos cijene i prilagoditi ponudu potražnji, kao i pomoći u izbjegavanju određen nepoštenih poslovnih praksi. Kako bi se potakla uporaba takvih ugovora u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda kao i u drugim sektorima, proizvođači, organizacije proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača trebali bi imati pravo zatražiti pisani ugovor, čak i ako dotična država članica nije uvela obvezu uporabe takvih ugovora.*
- (51) *Dok stranke ugovora za isporuku sirovog mlijeka imaju slobodu u pregovorima dogovoriti elemente takvih ugovora, državama članicama koje uvedu obvezu uporabe ugovorâ daje se mogućnost nametanja određenih ugovornih klauzula, a posebno njihovo minimalno trajanje. Kako bi se strankama omogućilo da postignu ugovornu jasnoću u vezi s isporučenim količinama i cijenama, države članice trebale bi imati i mogućnost da strankama nametnu obvezu postizanja dogovora o odnosu između isporučene količine i cijene koja se plaća za tu isporuku.*

- (52) *Organizacije proizvođača i njihova udruženja mogu imati korisnu ulogu u koncentraciji ponude, poboljšanju stavljanja na tržište, planiranju i prilagođavanju proizvodnje potražnji, optimiziranju troškova proizvodnje i stabiliziranju proizvođačkih cijena, provođenju istraživanja, promicanju najboljih praksi i pružanju tehničke pomoći, upravljanju nusproizvodima i alatima za upravljanje rizicima koji su na raspolaganju njihovim članovima, time doprinoseći jačanju položaja proizvođača u prehrambenom lancu. Njihovim aktivnostima, uključujući pregovore o ugovorima za opskrbu poljoprivrednim proizvodima od strane tih organizacija proizvođača i njihovih udruženja pri koncentraciji ponude i plasiranja na tržište proizvoda vlastitih članova, doprinosi se stoga ispunjenju ciljeva ZPP-a utvrđenih u članku 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) jer se njima jača položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom i može se doprinijeti boljem funkcioniranju lanca opskrbe hranom. Reformom ZPP-a iz 2013. ojačala se uloga organizacija proizvođača. Odstupajući od članka 101. UFEU-a, mogućnost obavljanja aktivnosti poput planiranja proizvodnje, optimizacije troškova, plasiranja na tržište proizvoda članova proizvođača i vođenja pregovora o ugovorima trebalo bi stoga izričito regulirati kao pravo priznatih organizacija proizvođača iz svih sektora za koje se Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ uspostavlja zajednička organizacija tržišta. Tim odstupanjem trebalo bi obuhvatiti samo organizacije proizvođača koje stvarno obavljaju aktivnost usmjerenu na ekonomsku integraciju i koje koncentriraju ponudu i plasiraju na tržište proizvode vlastitih članova. Međutim, osim primjene članka 102. UFEU-a na takve organizacije proizvođača, trebalo bi uspostaviti zaštitne mjere kako bi se osiguralo da se takvim aktivnostima ne isključuje konkurencija niti ugrožava ostvarenje ciljeva utvrđenih u članku 39. UFEU-a. Tijela za zaštitu tržišnog natjecanja trebala bi imati pravo intervenirati u takvim slučajevima i odlučiti o tome treba li takve aktivnosti u budućnosti izmijeniti, prekinuti odnosno o tome da se takve aktivnosti uopće ne smiju provoditi. Aktivnosti koje organizacije proizvođača provedu do donošenja odluke tijela za zaštitu tržišnog natjecanja trebale bi se smatrati zakonitima. Udruženja organizacija*

¹ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

proizvođača priznata na temelju članka 156. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013 trebala bi imati mogućnost za aktivnosti koje sama obavljaju iskoristiti to odstupanje u istoj mjeri i pod istim uvjetima kao organizacije proizvođača.

- (53) *Organizacije proizvođača priznate su u određenom sektoru iz članka 1. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013. Međutim, s obzirom na to da organizacije proizvođača mogu djelovati u više sektora te u svrhu izbjegavanja administrativnog opterećenja zbog obveze osnivanja više organizacija proizvođača za potrebe priznavanja, za organizaciju proizvođača trebalo bi biti moguće dobiti više od jednog priznanja. Međutim, u takvim slučajevima, dotična organizacija proizvođača trebala bi ispuniti uvjete za priznavanje za svaki od dotičnih sektora.*

- (54) *Uzimajući u obzir ulogu koju sektorske organizacije mogu imati u boljem funkcioniranju lanca opskrbe hranom, trebalo bi proširiti popis mogućih ciljeva koje bi takve sektorske organizacije mogle nastojati ostvariti kako bi se njima obuhvatile i mjere za sprečavanje rizika i upravljanje rizicima koji su povezani sa zdravljem životinja, zaštitom bilja i okolišem.*
- (55) *Sektorske organizacije priznate su u određenom sektoru iz članka 1. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013. Međutim, s obzirom na to da sektorske organizacije mogu djelovati u više sektora te u svrhu izbjegavanja administrativnog opterećenja zbog obveze osnivanja više sektorskih organizacija za potrebe priznavanja, za sektorsku organizaciju trebalo bi biti moguće dobiti više od jednog priznanja. Međutim, u takvim slučajevima, sektorska organizacija trebala bi ispuniti uvjete za priznavanje za svaki od dotičnih sektora.*
- (56) *Kako bi se olakšao bolji prijenos tržišnih signala i ojačale poveznice između proizvođačkih cijena i dodane vrijednosti u cijelom lancu opskrbe, poljoprivrednicima bi se, a među ostalim i udruženjima poljoprivrednika, trebalo dopustiti da se s prvim kupcem dogovore o klauzulama o podjeli vrijednosti, uključujući tržišne bonuse i gubitke. Budući da sektorske organizacije mogu imati važnu ulogu u omogućivanju dijaloga između aktera u lancu opskrbe i u promicanju najboljih praksi i transparentnosti tržišta, trebalo bi im omogućiti utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti. Međutim, uporaba klauzula o podjeli vrijednosti među poljoprivrednicima, udruženjima poljoprivrednika i njihovim prvim kupcima trebala bi ostati dobrovoljna.*

- (57) Iskustvo stečeno primjenom članka 188. Uredbe (EU) br. 1308/2013 pokazalo je da je potreba za donošenjem provedbenih akata za upravljanje jednostavnim, matematičkim procesima povezanim s načinom na koji se dodjeljuju kvote opterećujuća i zahtijeva velike resurse, a takvim pristupom ne ostvaruje se nikakva posebna prednost. Komisija zapravo nema diskrecijsko pravo u tom kontekstu s obzirom na to da je povezana formula već utvrđena člankom 7. stavka 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1301/2006¹. Kako bi se smanjilo s time povezano administrativno opterećenje i racionalizirao proces trebalo bi propisati da rezultate raspodjele carinskih kvota Komisija objavljuje s pomoću odgovarajuće internetske publikacije. Nadalje, trebalo bi uvrstiti posebnu odredbu kojom se predviđa da bi države članice trebale izdavati dozvole tek nakon što Komisija objavi rezultate raspodjele.

I

¹ *Uredba Komisije (EZ) br. 1301/2006 od 31. kolovoza 2006. o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje uvoznim carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode kojima upravlja sustav uvoznih dozvola (SL L 238, 1.9.2006., str. 13.).*

- (58) *Kako bi se osiguralo da se organizacije poljoprivrednika ili organizacije proizvođača ili njihova udruženja djelotvorno koriste člankom 209. Uredbe (EU) br. 1308/2013, trebalo bi uvesti mogućnost da se zatraži mišljenje Komisije o usklađenosti sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja organizacija poljoprivrednika ili organizacija proizvođača ili njihovih udruženja s ciljevima utvrđenima u članku 39. UFEU-a.*
- (59) *Kako bi se osiguralo da se odredbe Uredbe (EU) br. 1308/2013, kojima se s pomoću kolektivnih ugovora i odluka omogućava privremena stabilizacija dotičnih sektora tijekom razdobljâ ozbiljne neravnoteže tržišta, mogu provoditi na djelotvoran i pravodoban način, mogućnosti za poduzimanje takvih kolektivnih djelovanja trebalo bi proširiti na poljoprivrednike i udruženja poljoprivrednika. Osim toga, takve privremene mjere više se ne bi trebale odobravati samo u krajnjoj nuždi, već bi trebale nadopunjavati djelovanje Unije u kontekstu javne intervencije, privatnog skladištenja i izvanrednih mjera predviđenih Uredbom (EU) br. 1308/2013.*

- (60) *S obzirom da je primjereno nastaviti pružati pomoć sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda u njegovoj tranziciji do koje je došlo slijedom prestanka sustava kvota i potaknuti ga na djelotvorniju reakciju na oscilacije na tržištu i u cijenama, odredbe Uredbe (EU) br. 1308/2013 kojima se jačaju ugovorni aranžmani u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda više ne bi trebale imati datum završetka.*
- (61) *Poljoprivredna tržišta trebala bi biti transparentna, a informacije o cijenama trebale bi biti dostupne i korisne svim uključenim stranama.*
- (62) *Iskustvo stečeno primjenom Priloga VIII. dijela II. odjeljka A Uredbe (EU) br. 1308/2013 pokazalo je da je potreba za donošenjem provedbenih akata za odobravanje ograničenih povećanja granica pojačavanja za vino, koja su tehničke prirode i nisu sporna, opterećujuća i zahtijeva velike resurse, a takvim pristupom ne ostvaruje se nikakva posebna prednost. Kako bi se smanjilo s time povezano administrativno opterećenje i racionalizirao proces trebalo bi propisati da države članice koje odluče primijeniti to odstupanje o svim takvim odlukama trebaju obavijestiti Komisiju.*

- (63) *Uredbom (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹ predviđa se mogućnost podjele proračunskih obveza na godišnje obroke samo u slučaju odobravanja višegodišnjih programa za iskorjenjivanje, kontrolu i nadziranje bolesti životinja i zoonoza, za programe nadzora u slučaju prisutnosti štetnih organizama i za programe za kontrolu štetnih organizama u najudaljenijim regijama Unije. Radi pojednostavnjenja i kako bi se smanjilo administrativno opterećenje tu bi mogućnost trebalo proširiti na druge mjere predviđene u toj Uredbi.*
- (64) *Kako bi se omogućilo da se izmjene predviđene u ovoj Uredbi primjenjuju od 1. siječnja 2018., ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od objave u Službenom listu Europske unije.*
- (65) *Uredbe (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013, (EU) br. 1307/2013, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 652/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,*

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹ Uredba (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reproduksijski materijal, o izmjeni direktiva Vijeća 98/56/EZ, 2000/29/EZ i 2008/90/EZ, uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 882/2004 i (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 66/399/EEZ, 76/894/EEZ i 2009/470/EZ (SL L 189, 27.6.2014., str. 1.).

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1305/2013

Uredba (EU) br. 1305/2013 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 2. stavku 1. drugi podstavak mijenja se kako slijedi:

(a) točka (n) zamjenjuje se sljedećim:

„(n) „mladi poljoprivrednik” znači osoba koja nije starija od 40 godina u trenutku predaje zahtjeva, koja posjeduje odgovarajuću stručnu spremu i vještine te koja po prvi put uspostavlja poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelj tog poljoprivrednog gospodarstva; uspostavljanje, neovisno o njegovu pravnom obliku, može se provesti samostalno ili zajedno s drugim poljoprivrednicima;”;

(b) dodaje se sljedeća točka (s):

„(s) „datum uspostavljanja” znači datum na koji *podnositelj zahtjeva izvodi ili dovršava* aktivnost ili aktivnosti *povezane s uspostavljanjem iz točke (n)*”;

2. U članku 8. stavku 1. točka (h) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. tablicu u kojoj se određuje, za svaku mjeru, i za svaku vrstu djelatnosti s posebnom stopom doprinosa EPFRR-a, za vrstu djelatnosti iz *članka 37. stavka 1. i članka 39.a* i za tehničku pomoć, ukupni planirani doprinos Unije te primjenjivu stopu doprinosa EPFRR-a. Ako je to primjenjivo, u ovoj tablici prikazuje se zasebno stopa doprinosa EPFRR-a za slabije razvijene regije i za druge regije;”;

3. *Članak 14. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:*

„4. *Prihvatljivi troškovi u okviru ove mjere su troškovi organizacije i izvršenja prijenosa znanja ili informativnih aktivnosti. Infrastruktura postavljena slijedom pokaznih aktivnosti može se upotrebljavati nakon završetka djelatnosti. U slučaju pokaznih projekata, potporom se ujedno mogu pokriti relevantni troškovi ulaganja. Putni troškovi, troškovi smještaja i dnevnica sudionika, kao i troškovi zamjene poljoprivrednika također su prihvatljivi za potporu. Korisniku se plaćaju svi troškovi utvrđeni u okviru ovog stavka.*”;

4. **Članak 15. mijenja se kako slijedi:**

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Korisnik potpore koja se pruža u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (c) pružatelj je savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja ili upravljačko tijelo. Ako je korisnik upravljačko tijelo, pružatelja savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja bira tijelo koje je funkcionalno neovisno o upravljačkom tijelu. Potpora iz stavka 1. točke (b) dodjeljuje se tijelu ili subjektu odabranom za osnivanje službi za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom, pomoć poljoprivrednom gospodarstvu ili savjetodavnim službama za poljoprivredna gospodarstva ili šumarstvo.”;

(b) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. Tijela ili subjekti odabrani za pružanje savjetodavnih usluga moraju imati odgovarajuće resurse u smislu kvalificiranog osoblja koje se redovito usavršava te savjetodavnog iskustva i pouzdanosti u vezi s područjima za koja provode savjetovanje. Pružatelji u okviru ove mjere odabiru se postupkom odabira otvorenim za javna i privatna tijela. Taj postupak odabira mora biti objektivan i njime se mora predvidjeti isključenje kandidata koji su u sukobu interesa.”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Za potrebe ovog članka, države članice u skladu s člankom 65. stavkom 1. provode sve provjere na razini pružatelja savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja.”;

5. Članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora u okviru ove mjere obuhvaća poljoprivrednike i skupine poljoprivrednika koji prvi put sudjeluju ili poljoprivrednike ili skupine poljoprivrednika koji su u pet prethodnih godina sudjelovali u.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Potporom u okviru ove mjere mogu se obuhvatiti i troškovi nastali aktivnostima informiranja i promicanja koje provode skupine proizvođača, u vezi s proizvodima koji su obuhvaćeni programom kvalitete koji prima potporu u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Odstupajući od članka 70. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, te aktivnosti mogu se provoditi samo na unutarnjem tržištu.

3. *Potpota iz stavka 1. dodjeljuje se kao godišnji poticaj čija se razina određuje u skladu s razinom nepromjenjivih troškova nastalih sudjelovanjem u programima za koje se daje potpora, u maksimalnom trajanju od pet godina.*

U slučaju početnog sudjelovanja prije podnošenja zahtjeva za potporu iz stavka 1., maksimalno trajanje od pet godina smanjuje se za broj godina koje su protekle od početnog sudjelovanja u programu kvalitete do trenutka podnošenja zahtjeva za potporu.

Za potrebe ovog stavka, „nepromjenjivi troškovi” znači troškovi nastali pristupanjem programu kvalitete koji prima potporu i godišnji doprinos za sudjelovanje u navedenom programu, uključujući, prema potrebi, rashode u vezi s provjerama potrebnima za provjeru sukladnosti sa specifikacijama programa.

Za potrebe ovog članka, „poljoprivrednik” znači aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

6. Članak 17. *mijenja se kako slijedi:*

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) se odnose na obradu, stavljanje na tržište i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih Prilogom I. UFEU-u ili pamuka, uz iznimku proizvoda ribarstva; rezultat proizvodnog procesa može biti proizvod koji nije obuhvaćen tim prilogom; ako je potpora osigurana u obliku financijskih instrumenata, ulazno sredstvo može biti i proizvod koji nije obuhvaćen tim prilogom pod uvjetom da se ulaganjem doprinosi jednom ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj;”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. *Potpora se može dodijeliti mladim poljoprivrednicima koji po prvi put uspostavljaju poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelji gospodarstva za ulaganja namijenjena usklađivanju sa standardima Unije koji se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju, uključujući sigurnost na radu. Takva potpora može se pružiti na najviše 24 mjeseca od datuma uspostavljanja, kako je utvrđeno u programu ruralnog razvoja, ili do dovršetka mjera utvrđenih u poslovnom planu iz članka 19. stavka 4.*”;

7. Članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Zahtjev za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke i. podnosi se **najkasnije** 24 mjeseca **nakon** datuma uspostavljanja.

Potpora iz stavka 1. točke (a) uvjetuje se podnošenjem poslovnog plana.

Provedba poslovnog plana mora početi najkasnije u roku od devet mjeseci od datuma odluke kojom se dodjeljuje pomoć. Poslovni plan traje najdulje pet godina.

Poslovnim planom predviđa se da mladi poljoprivrednik mora poštovati odredbe članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, **kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici**, tijekom 18 mjeseci od datuma odluke kojom se dodjeljuje pomoć.

Države članice utvrđuju aktivnost ili aktivnosti iz članka 2. stavka 1. točke (s) u programima ruralnog razvoja.

Države članice utvrđuju gornji i donji prag po korisniku *ili gospodarstvu* za omogućivanje pristupa potpori iz stavka 1. točke (a) podtočke i. i podtočke iii. Donji prag za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke i. viši je od gornjeg praga za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. Potpora se ograničava na gospodarstva obuhvaćena definicijom mikropoduzeća i malih poduzeća.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Odstupajući od članka 37. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013, potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke i. ovog članka može se pružiti i u obliku financijskih instrumenata ili kao kombinacija bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Potpora iz stavka 1. točke (a) isplaćuje se u najmanje dvije rate. Rate se mogu postupno smanjivati. Isplata zadnje rate u skladu sa stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. i podtočkom ii. uvjetuje se valjanom provedbom poslovnog plana.”;

8. U članku 20. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se ako se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.”;

9. Članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 23.

Uspostavljanje, regeneracija ili obnova poljoprivredno-šumarskih sustava”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (b) dodjeljuje se privatnim posjednicima zemljišta, općinama i udrugama općina i obuhvaća troškove uspostavljanja, regeneracije i/ili obnove te godišnju premiju po hektaru za pokrivanje troškova održavanja, za razdoblje od najviše pet godina.”;

10. **Članak 28. mijenja se kako slijedi:**

(a) **u stavku 6. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:**

„Pri izračunu plaćanja iz prvog podstavka države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Države članice taj odbitak mogu izračunati kao fiksni prosječni iznos koji se primjenjuje na sve dotične korisnike koji provode dotičnu vrstu djelatnosti”;

(b) **stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:**

„9. Potpora se može pružiti za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi, između ostalog neautohtonih resursa, za djelatnosti koje nisu obuhvaćene odredbama iz stavaka od 1. do 8. Takve obveze mogu provesti korisnici koji nisu korisnici iz stavka 2.”;

11. *Članak 29. mijenja se kako slijedi:*

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora u okviru ove mjere dodjeljuje se, po hektaru poljoprivredne površine, poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika koji dobrovoljno pristanu na prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja ili njihovo zadržavanje kako su definirane u Uredbi (EZ) br. 834/2007 i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”,

(b) u stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu plaćanja iz prvog podstavka ovog stavka države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Države članice taj odbitak mogu izračunati kao fiksni prosječni iznos koji se primjenjuje na sve dotične korisnike koji provode dotične podmjere.”;

12. *U članku 30. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:*

„Pri izračunu plaćanja povezanih s potporom iz prvog podstavka države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Države članice taj odbitak mogu izračunati kao fiksni prosječni iznos koji se primjenjuje na sve dotične korisnike koji provode dotične podmjere”;

13. *Članak 31. mijenja se kako slijedi:*

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Plaćanja se dodjeljuju poljoprivrednicima koji se bave poljoprivrednom djelatnošću u područjima određenima na temelju članka 32. i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

(b) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„5. Osim plaćanja predviđenih u stavku 2., države članice mogu u razdoblju od 2014. do 2020. odobriti plaćanja određena u okviru ove mjere korisnicima na područjima koja su ispunjavala uvjete na temelju članka 36. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 tijekom programskog razdoblja 2007. – 2013. Za korisnike na područjima koja više ne ispunjavaju uvjete prema novom razgraničenju iz članka 32. stavka 3. ta se plaćanja postupno umanjuju tijekom razdoblja od najviše četiri godine. Navedeno razdoblje započinje od datuma dovršetka razgraničenja u skladu s člankom 32. stavkom 3., a najkasnije 2019. Navedena plaćanja započinju na razini od najviše 80 % prosječnog plaćanja utvrđenog u programu za programsko razdoblje 2007. – 2013. u skladu s člankom 36. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 i završavaju najkasnije 2020. na razini od najviše 20 %. Kada primjena postupnog smanjivanja razine plaćanja rezultira razinom plaćanja od 25 EUR, država članica može nastaviti plaćanja na toj razini do dovršetka razdoblja postupnog ukidanja.”;

14. *Članak 33. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

„1. Plaćanja povezana s dobrobiti životinja u okviru ove mjere dodjeljuju se poljoprivrednicima koji dobrovoljno prihvate obavljanje djelatnosti koje se sastoje od jedne ili više obveza povezanih s dobrobiti životinja i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

15. Članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) instrument za stabilizaciju prihoda, u obliku financijskih doprinosa uzajamnim fondovima, kojim se osigurava naknada poljoprivrednicima u svim sektorima za znatan pad njihovih prihoda.”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(d) instrument za stabilizaciju prihoda *za pojedinačni sektor*, u obliku financijskih doprinosa uzajamnim fondovima, kojim se osigurava naknada poljoprivrednicima u pojedinačnom sektoru za znatan pad njihovih prihoda.”;

(b) *stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:*

„2. Za potrebe ovog članka, „poljoprivrednik” znači aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

(c) *stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. Za potrebe stavka 1. točaka (b), (c) i (d), „uzajamni fond” znači program osiguranja udruženih poljoprivrednika koji su države članice odobrile u skladu sa svojim nacionalnim pravom, a koji omogućuje isplatu naknada udruženim poljoprivrednicima za gospodarske gubitke uzrokovane nepovoljnim klimatskim prilikama ili bolestima životinja ili bilja ili najezdom nametnika ili okolišnim incidentom ili za značajan pad u njihovim prihodima.”;

(d) *stavak 5. drugi podstavak briše se.*

16. U članku 37. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora navedena u članku 36. stavku 1. točki (a) dodjeljuje se isključivo u slučaju ugovora o osiguranju koji pokrivaju gubitke nastale nepovoljnim klimatskim prilikama, bolešću životinja ili bilja, najezdom nametnika ili okolišnim incidentom ili mjerom donesenom u skladu s Direktivom 2000/29/EZ radi suzbijanja ili sprečavanja bolesti bilja, ili nametnika koji uništavaju više od 20 % prosječne godišnje proizvodnje poljoprivrednika u proteklom trogodišnjem razdoblju ili prosječne trogodišnje proizvodnje u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za izračun godišnje proizvodnje poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi. Metodom izračuna mora se omogućiti određivanje stvarnog gubitka pojedinog poljoprivrednika u određenoj godini.”;

17. Članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. Financijski doprinosi iz članka 36. stavka 1. točke (b) mogu se isključivo odnositi na:

(a) administrativne troškove uspostavljanja uzajamnog fonda, u trajanju od najviše tri godine i uz postupno smanjivanje;

- (b) iznose plaćene iz uzajamnog fonda u svrhu financijske naknade poljoprivrednicima. Osim toga, financijski doprinos može se odnositi na kamate za komercijalne kredite koje je uzajamni fond podignuo u svrhu isplate financijske naknade poljoprivrednicima u slučaju krize;*
- (c) dopune godišnjih uplata u fond;*
- (d) početni dionički kapital uzajamnog fonda.*

ii. treći podstavak briše se.

(b) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„5. Potpora je ograničena stopom maksimalne potpore utvrđenom u Prilogu II. Potporom iz stavka 3. točke (b) u obzir se uzima svaka potpora koja je već dodijeljena na temelju stavka 3. točaka (c) i (d).”

18. Članak 39. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 39.

Instrument za stabilizaciju prihoda za poljoprivrednike u svim sektorima”

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora iz članka 36. stavka 1. točke (c) dodjeljuje se samo ako pad prihoda premašuje 30 % prosječnog godišnjeg prihoda pojedinog poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili prosječnog trogodišnjeg prihoda u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (c) prihod podrazumijeva zbroj prihoda koje poljoprivrednik ostvari na tržištu, uključujući bilo kakav oblik javne potpore, umanjen za iznos ulaznih troškova. Plaćanjima poljoprivrednicima iz uzajamnog fonda nadoknađuje se manje od 70 % izgubljenog prihoda u onoj godini u kojoj proizvođač postaje prihvatljiv za primanje takve pomoći. Za izračun godišnjeg gubitka prihoda poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi.”;

(c) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. *Financijski doprinosi iz članka 36. stavka 1. točke (c) mogu se isključivo odnositi na:*

(a) *administrativne troškove uspostavljanja uzajamnog fonda, u trajanju od najviše tri godine i uz postupno smanjivanje;*

(b) *iznose plaćene iz uzajamnog fonda u svrhu financijske naknade poljoprivrednicima. Osim toga, financijski doprinos može se odnositi na kamate za komercijalne kredite koje je uzajamni fond podignuo u svrhu isplate financijske naknade poljoprivrednicima u slučaju krize.*

(c) *dopune godišnjih uplata u fond;*

(d) *početni dionički kapital uzajamnog fonda.*

5. *Potpora se mora ograničiti na maksimalnu stopu utvrđenu u Prilogu II. Potporom iz stavka 4. točke (b) u obzir se uzima svaka potpora koja je već dodijeljena na temelju stavka 4. točaka (c) i (d).”;*

19. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 39.a

Instrument za stabilizaciju prihoda za poljoprivrednike u pojedinačnom sektoru

1. Potpora iz članka 36. stavka 1. točke (d) dodjeljuje se samo u propisno opravdanim slučajevima i ako pad prihoda premašuje **prag od najmanje 20 %** prosječnog godišnjeg prihoda pojedinog poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili prosječnog trogodišnjeg prihoda u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. ***Za izračun godišnjeg gubitka prihoda poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi.*** Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (d) prihod podrazumijeva zbroj prihoda koje poljoprivrednik ostvari na tržištu, uključujući bilo kakav oblik javne potpore, umanjen za iznos ulaznih troškova. Plaćanjima poljoprivrednicima iz uzajamnog fonda nadoknađuje se manje od 70 % izgubljenog prihoda u onoj godini u kojoj proizvođač postaje prihvatljiv za primanje takve pomoći.
2. Članak 39. stavci od 2. do 5. primjenjuju se za potrebe potpore iz članka 36. stavka 1. točke (d).”;

20. Članak 45. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. ***Kada se potpora pruža*** putem financijskog instrumenta uspostavljenog u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1303/2013, ***obrtni kapital*** može biti prihvatljivi trošak. Takav prihvatljivi trošak ne smije premašiti ***200 000 EUR ili 30 %*** ukupnog iznosa prihvatljivih troškova za ulaganje, ***ovisno o tome koji je iznos veći.***”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„7. Stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se kada se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.”;

21. Članak 49. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, u iznimnim i propisno opravdanim slučajevima ako zbog naravi vrste dotičnih djelatnosti nije moguće utvrditi kriterije odabira, upravljačko tijelo može odrediti drugu metodu odabira koju treba opisati u programu ruralnog razvoja nakon savjetovanja s odborom za praćenje.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Nadležno tijelo države članice odgovorno za odabir djelatnosti dužno je osigurati da su djelatnosti, uz iznimku djelatnosti iz članka 18. stavka 1. točke (b), članka 24. stavka 1. točke (d) i članaka od 28. do 31., članaka 33. i 34. te članaka od 36. do 39.a, odabrane u skladu s kriterijima odabira iz stavka 1. i na temelju transparentnog i dobro dokumentiranog postupka.

3. *Korisnici mogu biti odabrani na temelju pozivâ za podnošenje prijedlogâ, pri čemu se primjenjuju kriteriji gospodarske, društvene i okolišne učinkovitosti.*”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se ako se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.”;

22. U članku 59. stavak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) 100 % za iznos od 100 milijuna EUR u cijenama iz 2011. dodijeljen Irskoj, za iznos od 500 milijuna EUR u cijenama iz 2011. dodijeljen Portugalu i za iznos od 7 milijuna EUR u cijenama iz 2011. dodijeljen Cipru.”

(b) dodaje se sljedeća točka:

„(h) stopa doprinosa iz članka 39.a stavka 13. Uredbe (EU) br. 1303/2013 za financijski instrument iz članka 38. stavka 1. točke (c) te uredbe.”;

23. Članak 60. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Odstupajući od članka 65. stavka 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013, u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena društveno-gospodarskih uvjeta u državi članici ili regiji, u programima ruralnog razvoja može se predvidjeti da prihvatljivost rashoda povezanih s promjenama programa može započeti od dana nastanka događaja.”;

(b) u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Uz iznimku općih troškova kako je utvrđeno u članku 45. stavku 2. točki (c), u pogledu djelatnosti ulaganja u okviru mjera obuhvaćenih područjem primjene članka 42. UFEU-a, prihvatljivim se smatraju samo rashodi nastali nakon podnošenja zahtjeva nadležnom tijelu. Međutim, države članice mogu u svojim programima predvidjeti da su prihvatljivi i rashodi koji su povezani s kriznim mjerama koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena društveno-gospodarskih uvjeta u državi članici ili regiji, i koje su korisniku nastali nakon nastanka događaja.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Plaćanja korisnikâ dokazuju se fakturama i potvrđama o plaćanju. Ako to nije moguće, plaćanja se dokazuju dokumentima istovjetne dokazne vrijednosti, osim u slučaju oblikâ potpore iz članka 67. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013. uz iznimku onih iz njegove točke (a)“;

24. U članku 62. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako je pomoć dodijeljena na temelju standardnih troškova ili dodatnih troškova i izgubljenog prihoda u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkama (a) i (b), **u vezi s** izgubljenim prihodom i troškovima održavanja, i u skladu s člancima od 28. do 31. i člancima 33. i 34., države članice osiguravaju da su relevantni izračuni adekvatni i točni te utvrđeni unaprijed na temelju pravedne i uravnotežene metode izračuna koja se može provjeriti. U tu svrhu, tijelo koje je funkcionalno neovisno od tijela odgovornih za provedbu programa te posjeduje odgovarajuće stručno znanje, provodi izračune ili potvrđuje prikladnost i točnost izračuna. U program ruralnog razvoja uključuje se izjava kojom se potvrđuje adekvatnost i točnost izračuna.“;

25. U članku 66. stavku 1. točka (b) briše se.

26. U članku 74. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) raspravlja i izdaje mišljenje, prije objave relevantnog poziva za podnošenje prijedlogâ, o kriterijima odabira financiranih djelatnosti koji se revidiraju u skladu s potrebama izrade programâ;”;

27. ***Prilog II. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.***

Članak 2.
Izmjene Uredbe (EU) br. 1306/2013

Uredba (EU) br. 1306/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 26. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. briše se;

(b) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Komisija do 30. lipnja kalendarske godine na koju se odnosi stopa prilagodbe donosi provedbene akte kojima utvrđuje stopu prilagodbe. Takvi provedbeni akti donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 116. stavka 2.

4. Do 1. prosinca kalendarske godine na koju se odnosi stopa prilagodbe Komisija može, na temelju novih informacija, donijeti provedbene akte kojima se podešava stopa prilagodbe utvrđena u skladu sa stavkom 3. Ti provedbeni akti donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 116. stavka 2.”;

I

2. U članku 38. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U slučaju sudskog postupka ili upravne žalbe sa suspenzivnim učinkom, rok za automatski opoziv izdvojenih sredstava iz stavka 1. ili stavka 2. prekida se u pogledu iznosa za dotične operacije tijekom trajanja tog postupka ili te upravne žalbe ako Komisija primi obrazloženu obavijest države članice do 31. siječnja godine N + 4.”;

3. U članku 43. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) iznosi koji se moraju uplatiti u proračun Unije s pripadajućim kamatama, na temelju članaka 40., **52.** i **54.** te, u pogledu rashoda u okviru EFJP-a, na temelju članka **41. stavka 2. i članka 51.**;

4. *U članku 54. stavku 3. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:*

„ii. iznos koji korisnik mora vratiti u okviru pojedinačnog plaćanja u programu potpore ili mjeri pomoći bez kamata iznosi između 100 EUR i 250 EUR i dotična država članica primjenjuje prag čija je vrijednost jednaka ili viša od iznosa koji na temelju njezina nacionalnog prava treba vratiti radi nepotraživanja državnih dugova.”;

5. U članku 63. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako se neusklađenost odnosi na nacionalna pravila o javnoj nabavi ili pravila Unije o javnoj nabavi, dio pomoći koji ne treba isplatiti ili treba povući utvrđuje se na temelju ozbiljnosti neusklađenosti i u skladu s načelom proporcionalnosti. To utječe na zakonitost i regularnost transakcije samo do visine dijela pomoći koji ne treba isplatiti ili treba povući.”;

6. *U članku 72. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:*

„2. Odstupajući od stavka 1. točke (a) ovog članka države članice mogu odlučiti da:

- (a) poljoprivredne parcele površine do 0,1 ha za koje se ne podnosi zahtjev za plaćanje, ne trebaju biti prijavljene, pod uvjetom da zbroj takvih parcela nije veći od 1 ha i/ili da poljoprivrednik koji nije podnio zahtjev za izravno plaćanje na osnovi površine ne mora prijaviti svoje poljoprivredne parcele u slučaju da ukupna površina ne prelazi 1 ha. U svim slučajevima poljoprivrednik u svom zahtjevu mora navesti da na raspolaganju ima poljoprivredne parcele te je, na zahtjev nadležnih tijela, dužan navesti gdje se one nalaze;*
- (b) poljoprivrednici koji sudjeluju u programu za male poljoprivrednike, kao što je navedeno u glavi V. Uredbe (EU) br. 1307/2013, ne moraju prijaviti poljoprivredne parcele za koje se ne podnosi zahtjev za plaćanje, osim ako je takva prijava potrebna u svrhu druge pomoći ili potpore.”;*

7. *Članak 75. stavak 1. treći i četvrti podstavak zamjenjuju se sljedećim:*

„Neovisno o prvom i drugom podstavku ovog stavka, države članice mogu:

- (a) prije 1. prosinca te najranije 16. listopada, platiti predujmove u visini do 50 % za izravna plaćanja;*
- (b) prije 1. prosinca, platiti predujmove u visini do 75 % za potporu odobrenu u okviru ruralnog razvoja, kako je navedeno u članku 67. stavku 2.*

U pogledu potpore odobrene u okviru ruralnog razvoja, kako je navedeno u članku 67. stavku 2., prvi i drugi podstavak ovog stavka primjenjuju se na zahtjeve za potporu ili zahtjeve za plaćanje podnesene od godine podnošenja zahtjeva 2019.”;

”.

Članak 3.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1307/2013

Uredba (EU) br. 1307/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) „trajni travnjak i trajni pašnjak” (zajedno „trajni travnjak”) znači zemljište koje se koristi za uzgoj trave ili druge travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i koje nije bilo uključeno u izmjenu nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina, kao i, ako države članice tako odluče, koje nije preorano tijekom pet ili više godina; ono može uključivati druge vrste poput grmlja i/ili drveća koje se mogu upotrebljavati za ispašu te, ako države članice tako odluče, druge vrste poput grmlja i/ili drveća od kojih nastaje hrana za životinje, pod uvjetom da trave i druge travolike paše i dalje prevladavaju. Države članice također mogu odlučiti da se trajnim travnjakom smatra:

- i. zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu i koje čini dio uspostavljene lokalne prakse na kojem trave i druge travolike paše tradicionalno ne prevladavaju na površinama za ispašu i/ili**

ii. zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu na kojem trave i druge travolike paše ne prevladavaju ili nisu prisutne na površinama za ispašu;”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Neovisno o prvom podstavku točkama (f) i (h), države članice koje su prije 1. siječnja 2018. kao obradivo zemljište prihvaćale zemljišne parcele na ugaru mogu ih i nakon tog datuma prihvaćati kao takve. Od 1. siječnja 2018. zemljišne parcele na ugaru koje su u 2018. prihvaćene kao obradivo zemljište u skladu s ovim podstavkom postaju u 2023. ili kasnije trajni travnjaci ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u točki (h).”;

(b) u stavku 2. dodaju se sljedeći podstavci:

„Države članice mogu odlučiti da:

(a) zemljište koje nije preorano tijekom pet ili više godina smatra se trajnim travnjakom iz stavka 1. prvog podstavka točke (h), pod uvjetom da se to zemljište koristi za uzgoj trava ili druge travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i da nije bilo uključeno u izmjenu nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina;

- (b) *trajni travnjak može uključivati druge vrste poput grmlja i/ili drveća od kojih nastaje hrana za životinje, na površinama na kojima prevladavaju trave i druge travolike paše; i/ili*
- (c) *zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu na kojem trave i druge travolike paše ne prevladavaju ili nisu prisutne na površinama za ispašu može se smatrati trajnim travnjakom iz stavka 1. prvog podstavka točke (h).*

Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija mogu odlučiti da se njihova odluka u skladu s trećim podstavkom točkom (b) i/ili točkom (c) iii. ovog stavka primjenjuje na cijelom njihovu državnom području ili na dijelu njihova državnog područja.

Države članice do 31. ožujka 2018. obavješćuju Komisiju o svakoj odluci koja je donesena u skladu s trećim i četvrtim podstavkom ovog stavka.”;

2. U članku 6. **stavku 2.** ■ dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako država članica koristi mogućnost predviđenu u članku 36. stavku 4. drugom podstavku, nacionalna gornja granica utvrđena u Prilogu II. za tu državu članicu za odgovarajuću godinu može se premašiti za iznos izračunan u skladu tim podstavkom.”;

3. Članak 9. mijenja se kako slijedi.:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Pored stavaka 1., 2. i 3., države članice mogu odlučiti da se izravna plaćanja ne dodjeljuju poljoprivrednicima koji za svoje poljoprivredne djelatnosti nisu registrirani u nacionalnom poreznom registru ili registru socijalnog osiguranja.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Stavci 2., 3. i 3.a ne primjenjuju se na poljoprivrednike koji su primili samo izravna plaćanja koja ne premašuju određeni iznos za prethodnu godinu. Taj iznos određuju države članice na temelju objektivnih kriterija kao što su njihove nacionalne ili regionalne posebnosti i ne premašuje 5 000 EUR.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice obavješćuju Komisiju do 1. kolovoza 2014. o svakoj odluci iz stavaka 2., 3. ili 4. te do 31. ožujka 2018. o svakoj odluci iz stavka 3.a. U slučaju izmjena tih odluka, države članice obavješćuju Komisiju u roku od dva tjedna od datuma donošenja svake odluke o izmjeni.”;

(d) dodaju se sljedeći stavci:

- „7. Države članice mogu od 2018. ***ili od bilo koje sljedeće godine*** odlučiti da se osobe ili skupine osoba obuhvaćene područjem primjene stavka 2. prvog i drugog podstavka mogu pozvati na samo jedan ili dva od tri kriterija navedena u stavku 2. trećem podstavku kako bi dokazali da su aktivni poljoprivrednici. ***Ako se takva odluka primjenjuje od 2018.***, države članice o njoj obavješćuju Komisiju ***do 31. ožujka 2018. odnosno, ako se takva odluka primjenjuju od sljedeće godine***, do 1. kolovoza ***godine koja prethodi njezinoj primjeni***.
8. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ***stavak 2. od 2018. ili bilo koje sljedeće godine***. ***Ako se takva odluka primjenjuje od 2018.***, one o njoj obavješćuju Komisiju ***do 31. ožujka 2018. odnosno, ako se takva odluka primjenjuju od sljedeće godine***, do 1. kolovoza ***godine koja prethodi njezinoj primjeni***.”;

4. **Članak 11. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:**

„6. Države članice mogu jednom godišnje preispitati svoje odluke o smanjenju plaćanjâ u skladu s ovim člankom pod uvjetom da takvo preispitivanje ne dovede do smanjenja iznosa raspoloživih za ruralni razvoj.

Države članice obavješćuju Komisiju o odlukama donesenima u skladu s ovim člankom i o svakom procijenjenom rezultatu smanjenjâ za godine do 2019., i to do 1. kolovoza godine koja prethodi primjeni takvih odluka, pri čemu je krajnji rok za takvu obavijest 1. kolovoza 2018.”;

5. **Članak 14. mijenja se kako slijedi:**

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice mogu odlučiti preispitati odluke iz ovog stavka s učinkom od kalendarske godine 2019. i obavješćuju Komisiju o svakoj odluci koja se temelji na takvom preispitivanju do 1. kolovoza 2018. Ni jedna odluka koja se temelji na takvom preispitivanju ne smije dovesti do smanjenja postotka o kojem je Komisija obaviještena u skladu s prvim, drugim, trećim i četvrtim podstavkom.”;

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice mogu odlučiti preispitati odluke iz ovog stavka s učinkom od kalendarske godine 2019. i obavješćuju Komisiju o svakoj odluci koja se temelji na takvom preispitivanju do 1. kolovoza 2018. Ni jedna odluka koja se temelji na takvom preispitivanju ne smije dovesti do povećanja postotka o kojem je Komisija obaviještena u skladu s prvim, drugim, trećim i četvrtim podstavkom.”;

6. U članku 31. stavku 1. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) ako države članice to smatraju potrebnim, linearnog smanjenja vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini kako bi se obuhvatili slučajevi iz članka 30. stavka 6. ove Uredbe. Osim toga, države članice koje se već koriste tim linearnim smanjenjem mogu u istoj godini također provesti linearno smanjenje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini kako bi se obuhvatili slučajevi iz članka 30. stavka 7. prvog podstavka točaka (a) i (b) ove Uredbe;”;

7. U članku 36. stavku 4. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za svaku državu članicu, iznos izračunan u skladu s prvim podstavkom ovog stavka može se uvećati za najviše 3 % relevantne godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II., nakon što se oduzme iznos nastao primjenom članka 47. stavka 1. za relevantnu godinu. Ako neka država članica primijeni takvo povećanje, Komisija uzima u obzir to povećanje prilikom određivanja godišnje nacionalne gornje granice za program jedinstvenih plaćanja po površini na temelju prvog podstavka ovog stavka. U tu svrhu države članice obavješćuju Komisiju do **31. siječnja 2018.** o godišnjim postotcima za koje treba povećati iznos izračunan u skladu sa stavkom 1. ovog članka u svakoj kalendarskoj godini od 2018.

Države članice jednom godišnje mogu preispitati svoju odluku iz drugog podstavka ovog stavka i dužne su obavijestiti Komisiju o svakoj odluci utemeljenoj na takvom preispitivanju do 1. kolovoza godine koja prethodi njezinoj primjeni.”;

8. **Članak 44. mijenja se kako slijedi:**

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ne dovodeći u pitanje broj usjeva koji je potreban u skladu sa stavkom 1., najviši pragovi koji su u njemu određeni ne primjenjuju se na poljoprivredna gospodarstva na kojima trave ili druge travolike paše ili zemljište ostavljeno na ugaru ili usjevi koji su pod vodom znatan dio godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva zauzimaju više od 75 % obradivog zemljišta. U tim slučajevima glavni usjev na preostaloj obradivoj površini ne smije zauzimati više od 75 % preostalog obradivog zemljišta osim ako je ta preostala površina prekrivena travama ili drugom travolikom pašom ili je zemljište ostavljeno na ugaru.”;

(b) u stavku 3. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) na kojima se više od 75 % obradivog zemljišta koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše, za uzgoj mahunastih usjeva, kao zemljište ostavljeno na ugaru ili služi za kombinaciju tih upotreba;

(b) na kojima više od 75 % prihvatljive poljoprivredne površine zauzimaju trajni travnjaci ili se koristi za proizvodnju trave ili druge travolike paše ili za uzgoj usjeva pod vodom tijekom znatna dijela godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva ili služi za kombinaciju tih upotreba;”;

(c) u stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Zimski i proljetni usjevi smatraju se različitim usjevima, čak i ako pripadaju istom rodu. Triticum spelta smatra se usjevom koji se razlikuje od usjeva koji pripadaju istom rodu.”;

9. *Članak 46. mijenja se kako slijedi:*

(a) u stavku 1, prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva zauzima više od 15 hektara, poljoprivrednik je dužan osigurati da od 1. siječnja 2015. najmanje 5 % površine obradivog zemljišta poljoprivrednog gospodarstva koju je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 te, ako ih države članice smatraju ekološki značajnim površinama u skladu sa stavkom 2. ovog članka, uključujući površine navedene u točkama (c), (d), (g), (h), (k) i (l) tog stavka bude ekološki značajna površina.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku dodaju se sljedeće točke:

„(k) površine s vrstom Miscanthus;

(l) površine s vrstom Silphium perfoliatum;

(m) površine zemljišta ostavljenog na ugaru za medonosne biljke (vrste bogate peludi i nektarom).”;

ii. drugi podstavak. zamjenjuje se sljedećim:

„Uz iznimku površina poljoprivrednog gospodarstva iz prvog podstavka točaka (g), (h), (k) i (l) ovog stavka, ekološki značajna površina nalazi se na obradivom zemljištu poljoprivrednog gospodarstva. U slučaju površina iz prvog podstavka točaka (c) i (d) ovog stavka, ekološki značajna površina također se može nalaziti uz obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013.”;

(c) u stavku 4. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) na kojima se više od 75 % obradivog zemljišta koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše, za uzgoj mahunastih usjeva, kao zemljište ostavljeno na ugaru ili služi za kombinaciju tih upotreba;

(b) na kojima više od 75 % prihvatljive poljoprivredne površine zauzimaju trajni travnjaci ili se koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše ili za uzgoj usjeva pod vodom tijekom znatna dijela godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva ili služi za kombinaciju tih upotreba.”;

10. Članak 50. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Plaćanje za mlade poljoprivrednike odobrava se po poljoprivredniku za razdoblje od pet godina koje započinje prvim podnošenjem zahtjeva, pod uvjetom da je zahtjev podnesen u roku od pet godina nakon osnivanja iz stavka 2. točke (a). To razdoblje od pet godina primjenjuje se i na poljoprivrednike koji su plaćanje za mlade poljoprivrednike primili na temelju zahtjeva koji su prethodili godini potraživanja 2018.

Odstupajući od druge rečenice prvog podstavka, države članice mogu odlučiti da se za te mlade poljoprivrednike, koji su poljoprivredno gospodarstvo u skladu sa stavkom 2. točkom (a) osnovali u razdoblju 2010. – 2013, rok od pet godina treba smanjiti za broj godina koje su protekle od trenutka osnivanja iz stavka 2. točke (a) i prvog podnošenja zahtjeva za plaćanje za mlade poljoprivrednike.”;

(b) u stavku 6. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) između 25 % i 50 % prosječne vrijednosti prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili zakupu, a posjeduje ih poljoprivrednik; ili

(b) između 25 % i 50 % iznosa izračunanog dijeljenjem fiksnog postotka nacionalne gornje granice za kalendarsku godinu 2019., određene u Prilogu II., s brojem svih prihvatljivih hektara prijavljenih u 2015. u skladu s člankom 33. stavkom 1. Taj fiksni postotak jednak je udjelu nacionalne gornje granice koja je preostala za program osnovnog plaćanja u skladu s člankom 22. stavkom 1. za 2015.“;

(c) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Države članice koje primjenjuju članak 36. svake godine izračunavaju iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja koji odgovara vrijednosti između 25 % i 50 % jedinstvenog plaćanja po površini izračunanom u skladu s člankom 36. s brojem prihvatljivih hektara koje je taj poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 36. stavkom 2.“;

(d) u stavku 8. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„8. Odstupajući od podstavaka 6. i 7. ovog članka, države članice mogu svake godine izračunati iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja koji odgovara vrijednosti između 25 % i 50 % nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru s brojem prava koja je taj poljoprivrednik aktivirao u skladu s člankom 32. stavkom 1. ili s brojem prihvatljivih hektara koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 36. stavkom 2.”;

(e) u stavku 10. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„10. Umjesto primjene stavaka od 6. do 9., države članice mogu dodijeliti godišnji paušalni iznos po poljoprivredniku izračunan množenjem fiksnog broja hektara s brojem koji odgovara vrijednosti između 25 % i 50 % nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru, kako je utvrđeno u skladu sa stavkom 8.”;

11. **Članak 52. mijenja se kako slijedi:**

(a) **stavak 5. briše se;**

(b) **stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:**

„6. Proizvodno vezana potpora jest sustav ograničavanja proizvodnje u obliku godišnjeg plaćanja koje se temelji na fiksnim površinama i prinosima ili fiksnom broju životinja te se njome poštuju financijske gornje granice koje države članice trebaju utvrditi za svaku mjeru i o kojima trebaju obavijestiti Komisiju.”;

(c) **dodaje se sljedeći stavak:**

„10. Komisija je u skladu s člankom 70. ovlaštena donositi delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba u pogledu mjera kako bi se izbjeglo da korisnici dobrovoljne proizvodno vezane potpore budu izloženi strukturnim tržišnim neravnotežama u sektoru. Tim delegiranim aktima može se državama članicama dopustiti da odluče da se takva potpora može nastaviti isplaćivati do 2020. na temelju proizvodnih jedinica za koje je dobrovoljna proizvodno vezana potpora dodijeljena u proteklom referentnom razdoblju.”;

12. U članku 53. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice svoju odluku donesenu u skladu s ovim poglavljem mogu preispitati do 1. kolovoza svake godine te odlučiti, s učinkom od godine koja slijedi nakon te godine:

- (a) ostaviti nepromijenjenim, povećati ili smanjiti postotak utvrđen u skladu sa stavcima 1., 2. i 3., u okviru u njima utvrđenih ograničenja, ako je to primjenjivo, ili ostaviti nepromijenjenim ili smanjiti postotak utvrđen u skladu sa stavkom 4.;**
- (b) izmijeniti uvjete za dodjelu potpore;**
- (c) prestati dodjeljivati potporu na temelju ovog poglavlja.**

Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odluci do datuma iz prvog podstavka.”;

13. Članak 70. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavaka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavaka 9. i 10., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavaka 1. i 2. i članka 73. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od sedam godina od 1. siječnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja sedmogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. *Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavaka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavaka 9. i 10., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavaka 1. i 2. i članka 73. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.*”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. *Delegirani akt donesen na temelju članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavaka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavaka 9. i 10., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavaka 1. i 2. i članka 73. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.*”;

14. *Prilog X. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.*

Članak 4.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1308/2013

Uredba (EU) br. 1308/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 33. mijenja se kako slijedi:

(a) **u** stavku 1. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) sprečavanje kriznih situacija i upravljanje njima, uključujući osiguravanje mentorstva drugim organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača, skupinama proizvođača ili pojedinačnim proizvođačima;”;

(b) **stavak 3. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:**

i. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) promidžbu i komunikaciju, uključujući djelovanja i aktivnosti s ciljem diversifikacije i konsolidacije na tržištima voća i povrća, u preventivne svrhe ili tijekom kriznog razdoblja;

„(d) potporu za administrativne troškove osnivanja uzajamnih fondova i financijske doprinose za popunjavanje uzajamnih fondova nakon isplate naknade članovima proizvođačima čiji su se prihodi znatno smanjili zbog nepovoljnih tržišnih uvjeta;”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(i) osiguravanje mentorstva drugim organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača, skupinama proizvođača ili pojedinačnim proizvođačima”;

(c) drugi i treći podstavak stavka 5. zamjenjuju se sljedećim:

„Pri okolišnim aktivnostima poštuju se zahtjevi u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimom ili obveze povezane s organskim uzgojem utvrđeni u članku 28. stavku 3. i članku 29. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) br. 1305/2013.

Ako najmanje 80 % članova proizvođača podliježe jednoj ili više istih obveza u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimom ili obveza povezanih s organskim uzgojem predviđenih u članku 28. stavku 3. i članku 29. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) br. 1305/2013, svaka od tih obveza smatra se okolišnom aktivnošću kako je navedeno u prvom podstavku točki (a) ovog stavka.”;

2. U **članku 34.** stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ograničenje od 50 % predviđeno u stavku 1. povećava se na 100 % u sljedećim slučajevima:

- (a) u slučaju povlačenja s tržišta voća i povrća koje ne premašuje 5 % količine proizvoda stavljenih na tržište od strane svake organizacije proizvođača i koje se ustupa za:
 - i. besplatnu distribuciju dobrotvornim organizacijama i zakladama koje su u tu svrhu odobrile države članice, za uporabu u okviru njihovih aktivnosti pomoći osobama čije je pravo na javnu pomoć priznato nacionalnim pravom, posebice jer im nedostaju potrebna sredstva za uzdržavanje;
 - ii. besplatnu distribuciju kaznenim institucijama, školama i javnim obrazovnim ustanovama, **ustanovama iz članka 22.** i dječjim kampovima kao i bolnicama te domovima za starije osobe koje odrede države članice, koje poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurale da se tako raspodijeljene količine dodaju količinama koje te ustanove obično kupuju.

- (b) u slučaju djelovanja povezanih s mentorstvom drugih organizacija proizvođača *ili* skupina proizvođača ***priznatih u skladu s člankom 125.e Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ili člankom 27. Uredbe (EU) br. 1305/2013, pod uvjetom da te organizacije ili skupine dolaze iz regija država članica iz članka 35. stavka 1. ove Uredbe, ili pojedinačnih proizvođača.***”;

3. Članak 35. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 35.

Nacionalna financijska pomoć

1. ***U regijama država članica u kojima je stupanj organizacije proizvođača u sektoru voća i povrća znatno ispod prosjeka Unije, države članice*** mogu organizacijama proizvođača dodijeliti nacionalnu financijsku pomoć u visini od najviše **80 %** ***financijskih doprinosa iz članka 32. stavka 1. točke (a) te do 10 %*** vrijednosti proizvodnje koja je stavljena na tržište ***bilo koje takve organizacije proizvođača.*** Ta je pomoć dodatak operativnom fondu.

2. *Za stupanj organizacije proizvođača u regiji države članice smatra se da je znatno ispod prosjeka Unije ako je prosječan stupanj organizacije bio niži od 20 % tijekom tri uzastopne godine koje prethode provedbi operativnog programa. Stupanj organizacije izračunava se kao vrijednost proizvodnje voća i povrća, koja je ostvarena u dotičnoj regiji i koju su na tržište stavili organizacije proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i skupine proizvođača priznati u skladu s člankom 125.e Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ili člankom 27. Uredbe (EU) br. 1305/2013, podijeljena s ukupnom vrijednošću proizvodnje voća i povrća koja je ostvarena u toj regiji.*
3. *Države članice koje dodijele nacionalnu financijsku pomoć u skladu sa stavkom 1. obavješćuju Komisiju o regijama koje ispunjavaju kriterije iz stavka 2. te o nacionalnoj financijskoj pomoći dodijeljenoj organizacijama proizvođača u tim regijama.”;*

4. *U članku 37. točki (d) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:*

„ii. uvjete u vezi s člankom 33. stavkom 3. prvim podstavkom točkama (a), (b), (c) i (i);”;

5. *U članku 38. prvom podstavku točka (i) zamjenjuje se sljedećim:*

„(i) mjere za promidžbu, komunikaciju, osposobljavanje i mentorstvo u slučajevima sprečavanja kriznih situacija i upravljanja njima;”;

6. *U članku 62. dodaje se sljedeći stavak:*

„5. Države članice mogu primijeniti ovo poglavlje na vinogradarske površine pogodne za proizvodnju jakih alkoholnih pića na bazi vina s oznakom zemljopisnog podrijetla kako je registrirana u skladu s Prilogom III. Uredbi (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća. Za potrebe ovoga poglavlja tim površinama mogu se smatrati površine na kojima je moguće proizvoditi vino sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.*

** Uredba (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89 (SL L 39, 13.2.2008., str. 16.).”;*

7. *Članak 64. mijenja se kako slijedi:*

(a) u stavak 1. drugi podstavak umeće se sljedeća točka:

(ca) podnositelj zahtjeva nije posadio vinovu lozu bez odobrenja kako je navedeno u članka 71. ove Uredbe (EU) ili bez prava sadnje kako je navedeno u člancima 85.a i 85.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007;”;

(b) u stavku 2., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako ukupna površina obuhvaćena prihvatljivim zahtjevima iz stavka 1. u određenoj godini premašuje površinu koju je država članica stavila na raspolaganje, odobrenja se dodjeljuju prema razmjernoj razdjeli hektara svim podnositeljima zahtjeva na osnovi površine za koju su podnijeli zahtjev za odobrenje. Pri takvoj dodjeli može se utvrditi minimalna i/ili maksimalna površina po podnositelju zahtjeva te se ta dodjela ujedno može djelomično ili u potpunosti provesti u skladu s jednim ili više sljedećih objektivnih i nediskriminirajućih prioritetnih kriterija:”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Ako država članica odluči primjenjivati jedan ili više kriterija iz stavka 2., ona može dodati dodatni uvjet prema kojem podnositelj zahtjeva u godini podnošenja zahtjeva mora biti fizička osoba do 40 godina starosti.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice objavljuju kriterije iz stavaka 1., 2. i 2.a koje primjenjuju i o tome bez odgode obavješćuju Komisiju.”;

8. *Članak 148. mijenja se kako slijedi:*

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Ako se države članice ne koriste mogućnostima predviđenima u stavku 1. ovog članka, proizvođač, organizacija proizvođača ili udruženje organizacija proizvođača mogu zahtijevati da svaka isporuka sirovog mlijeka prerađivaču sirovog mlijeka bude predmetom pisanog ugovora između stranaka i/ili predmetom pisane ponude ugovora od prvih kupaca, pod uvjetima utvrđenima u stavku 4. prvom podstavku ovog članka.

Ako je prvi kupac mikro, malo ili srednje poduzeće u smislu Preporuke 2003/361/EZ, ugovor i/ili ponuda ugovora nisu obvezni, pri čemu se ne dovodi u pitanje mogućnost da se stranke koriste standardnim ugovorom koji je izradila sektorska organizacija.”;

(b) u stavku 2., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ugovor i/ili ponuda ugovora iz stavaka 1. i 1.a.”;

(c) *stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. Odstupajući od stavaka 1. i 1.a, u slučaju kada član zadruge isporučuje sirovo mlijeko zadruzi čiji je član, ugovor i/ili ponuda ugovora nisu potrebni ako statut te zadruge ili pravila i odluke predviđeni u tom statutu ili pravila i odluke koji iz tog statua proizlaze sadržavaju odredbe sa sličnim učincima kao odredbe utvrđene u stavku 2. točkama (a), (b) i (c).”;

(d) *u stavku 4. uvodni dio i drugi podstavak točka (a) zamjenjuju se sljedećim:*

„Neovisno o prvom podstavku, primjenjuje se jedno ili više od sljedećega:

(a) ako država članica odluči da je u skladu sa stavkom 1. obvezan pisani ugovor za isporuku sirovog mlijeka, ona može utvrditi:

i. obvezu stranaka da postignu dogovora o odnosu između određene isporučene količine i cijene koja se plaća za tu isporuku;

- ii. *minimalno trajanje koje je primjenjivo samo na pisane ugovore između poljoprivrednika i prvog kupca sirovog mlijeka; takvo minimalno trajanje iznosi najmanje šest mjeseci te se njime ne smije narušavati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta;*

9. *U članku 149. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

- „1. *Organizacija proizvođača iz sektora mlijeka i mliječnih proizvoda koja je priznata na temelju članka 161. stavka 1. može u ime svojih članova poljoprivrednika u odnosu na njihovu cjelokupnu zajedničku proizvodnju ili njezin dio, u pregovorima dogovoriti ugovore za isporuku sirovog mlijeka od strane poljoprivrednika prerađivaču sirovog mlijeka ili otkupljivaču u smislu članka 148. stavka 1. trećeg podstavka.*”;

10. Članak 152. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) su osnovane na inicijativu proizvođača i koje obavljaju najmanje jednu od sljedećih aktivnosti:

- i. zajedničku preradu;**
- ii. zajedničku distribuciju, uključujući putem zajedničkih prodajnih platformi ili zajedničkog prijevoza;**
- iii. zajedničko pakiranje, označivanje ili promidžbu;**

- iv. zajedničku organizaciju kontrole kvalitete;*
- v. zajedničku korištenje opreme ili skladišnih prostora;*
- vi. zajedničko upravljanje otpadom izravno vezanim uz proizvodnju;*
- vii. zajedničku nabavu ulaznih sredstava;*
- viii. sve ostale zajedničke aktivnosti povezane s uslugama kojima se nastoji ostvariti jedan od ciljeva navedenih u točki (c) ovoga stavka;”;*

(b) umeću se sljedeći stavci:

„1.a Odstupajući od članka 101. stavka 1. UFEU-a organizacija proizvođača priznata na temelju stavka 1. ovog članka, može planirati proizvodnju, optimizirati troškove proizvodnje, stavljati proizvode na tržište i u pregovorima dogovarati ugovore o opskrbi poljoprivrednim proizvodima u ime svojih članova za njihovu cjelokupnu proizvodnju ili njezin dio.

Aktivnosti iz prvog podstavka mogu se provoditi:

- (a) pod uvjetom da se jedna ili više aktivnosti iz stavka 1. točke (b) podtočaka od i. do vii. stvarno obavljaju, čime se doprinosi ostvarenju ciljeva utvrđenih u članku 39. UFEU-a;*

- (b) pod uvjetom da organizacija proizvođača koncentrira ponudu i stavlja proizvode svojih članova na tržište, neovisno o tome jesu li proizvođači prenijeli vlasništvo nad poljoprivrednim proizvodima na organizaciju proizvođača;*
- (c) neovisno o tome je li dogovorena cijena jednaka za ukupnu proizvodnju pojedinih ili svih članova;*
- (d) pod uvjetom da dotični proizvođači nisu članovi drugih organizacija proizvođača u pogledu proizvoda obuhvaćenih aktivnostima iz prvog podstavka;*
- (e) pod uvjetom da poljoprivredni proizvod nije obuhvaćen obvezom isporuke koja proizlazi iz članstva poljoprivrednika u zadruzi, koja sama nije član dotičnih organizacija proizvođača, u skladu s uvjetima utvrđenima u statutu zadruge ili u pravilima i odlukama predviđenima u tom statutu ili u pravilima i odlukama koji iz tog statua proizlaze.;*

Međutim, države članice mogu odstupiti od uvjeta utvrđenog u drugom podstavku točki (d) u propisno opravdanim slučajevima kada članovi proizvođači imaju dvije različite proizvodne jedinice smještene na različitim zemljopisnim područjima.

- 1.b Za potrebe ovog članka upućivanja na organizacije proizvođača uključuju i udruženja organizacija proizvođača priznata na temelju članka 156. stavka 1. ako takva udruženja ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavku 1. ovog članka.*
- 1.c Nacionalno tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja iz članka 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 može u pojedinačnim slučajevima odlučiti o tome da se u budućnosti jednu ili više aktivnosti iz stavka 1.a prvog podstavka treba izmijeniti, prekinuti odnosno o tome da ih se uopće ne smije provoditi, ako to tijelo zaključi da je to potrebno radi sprečavanja isključivanja konkurencije ili ako smatra da su ugroženi ciljevi utvrđeni u članku 39. UFEU-a.*

U slučaju pregovora kojima je obuhvaćeno više država članica, Komisija donosi odluku iz prvog podstavka ovog stavka ne primjenjujući pritom postupak iz članka 229. stavka 2. ili stavka 3.

Pri postupanju na temelju prvog podstavka ovog stavka nacionalno tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja u pisanom obliku obavješćuje Komisiju prije ili bez odgode nakon pokretanja prve službene mjere istrage te je bez odgode obavješćuje o donesenim odlukama nakon njihova donošenja.

Odluke iz ovog podstavka ne primjenjuju se prije datuma na koji su o njima obaviještena dotična poduzeća.”;

(c) stavak 3. briše se.

11. Članak 154. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Države članice mogu na zahtjev odlučiti da se organizaciji proizvođača koja djeluje u više sektora iz članka 1. stavka 2. dodijeli više od jednog priznanja, pod uvjetom da organizacija proizvođača ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka u pogledu svakog sektora za koji ona zahtijeva priznanje.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Države članice mogu odlučiti da se organizacije proizvođača koje su priznate prije 1. siječnja 2018. i koje ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1. ovog članka smatraju priznatima kao organizacije proizvođača na temelju članka 152.

3. Ako su organizacije proizvođača priznate prije 1. siječnja 2018., ali ne ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1. ovog članka, države članice povlače svoje priznanje najkasnije 31. prosinca 2020.”;

12. Članak 157. mijenja se kako slijedi::

(a) u stavku 1. točki (c) dodaju se sljedeće podtočke:

„xv. utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti u smislu članka 172.a, uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena dotičnih proizvoda ili drugih tržišta robe;

*xvi. provedba mjera za sprečavanje rizika za zdravlje životinja, zaštitu bilja i
okolišnih rizika i upravljanje tim rizicima.”;*

(b) umeće se sljedeći stavak:

*„1.a Države članice mogu na zahtjev odlučiti da se sektorskoj organizaciji koja
djeluje u više sektora iz članka 1. stavka 2. dodijeli više od jednog priznanja,
pod uvjetom da sektorska organizacija ispunjava uvjete iz stavka 1. i, ako je
to primjenjivo, stavka 3. u pogledu svakog sektora za koji ona zahtijeva
priznanje.”;*

(c) u stavku 3. točki (c) dodaju se sljedeće podtočke:

*„xii. utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti u smislu članka 172.a,
uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među
njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena
dotičnih proizvoda ili drugih tržišta robe;*

*xiii. provedba mjera za sprečavanje rizika za zdravlje životinja, zaštitu bilja i
okolišnih rizika i upravljanje tim rizicima.”;*

13. *Izmjena navedena u ovoj točki* ne odnosi na verziju na hrvatskom jeziku;

14. *Članak 161. mijenja se kako slijedi:*

(a) *u stavku 1. uvodni dio i točka (a) zamjenjuju se sljedećim:*

„1. *Države članice priznaju na zahtjev sve pravne subjekte ili jasno definirane dijelove takvih subjekata kao organizacije proizvođača u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda, pod uvjetom da:*

(a) *ih čine proizvođači u sektora mlijeka i mliječnih proizvoda te da su uspostavljeni na njihovu inicijativu i rade na postizanju posebnog cilja koji može uključivati jedan ili više od sljedećih ciljeva:*

i. *osiguravanje da se proizvodnja planira i prilagođava potražnji, osobito u pogledu kvalitete i kvantitete;*

ii. *koncentriranje ponude i plasiranje na tržište proizvoda vlastitih članova;*

iii. *optimiziranje troškova proizvodnje i stabiliziranje proizvođačkih cijena;”;*

(b) *stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:*

„2. *Države članice mogu odlučiti da organizacije proizvođača koje su priznate prije 2. travnja 2012. na temelju nacionalnog prava i koje ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1. treba smatrati priznatim organizacijama proizvođača.”;*

15. *Članak 168. mijenja se kako slijedi:*

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a „Kada se države članice ne koriste mogućnostima predviđenima u stavku 1. ovog članka, proizvođač, organizacija proizvođača ili udruženje organizacija potrošača, u pogledu poljoprivrednih proizvoda iz sektora iz članka 1. stavka 2., koji nije sektor mlijeka, mliječnih proizvoda i šećera, mogu zahtijevati da svaka isporuka njihovih proizvoda prerađivaču ili distributeru bude predmetom pisanog ugovora između stranaka i/ili predmetom pisane ponude ugovora od prvih kupaca, pod uvjetima utvrđenima u stavku 4. i u stavku 6. prvom podstavku ovoga članka.

Ako je prvi kupac mikro, malo ili srednje poduzeće u smislu Preporuke 2003/361/EZ, ugovor i/ili ponuda ugovora nisu obvezni, pri čemu se ne dovodi u pitanje mogućnost da se stranke koriste standardnim ugovorom koji je izradila sektorska organizacija.”;

(b) u stavku 4., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„4. Svi ugovori ili ponude ugovora iz stavaka 1. i 1.a su:”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Odstupajući od stavaka 1. i 1.a, u slučaju kada član zadruge isporučuje dotične proizvode zadruzi čiji je član, ugovor ili ponuda ugovora nisu potrebni ako statut te zadruge ili pravila i odluke predviđeni u tom statutu ili pravila i odluke koji iz tog statuta proizlaze sadržavaju odredbe sa sličnim učincima kao odredbe utvrđene u stavku 4. točkama (a), (b) i (c).”;

16. Članci 169., 170. i 171. brišu se;

17. *Umeće se sljedeći odjeljak:*

„Odjeljak 5.a

Klauzule o podjeli vrijednosti

Članak 172.a

Podjela vrijednosti

Ne dovodeći u pitanje bilo koju posebnu klauzulu o podjeli vrijednosti u sektoru šećera, poljoprivrednici, uključujući udruženja poljoprivrednika, i prvi kupac mogu se dogovoriti o klauzulama o podjeli vrijednosti, uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena dotičnih proizvoda ili drugih tržišta roba.”;

18. Članak 184., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija putem delegiranih akata na temelju članka 186. ove Uredbe i provedbenih akata na temelju članka 187. ove Uredbe otvara carinske kvote i/ili upravlja carinskim kvotama za uvoz poljoprivrednih proizvoda radi stavljanja tih poljoprivrednih proizvoda u slobodni promet u Uniji ili dijelu Unije, ili carinskim kvotama za uvoz poljoprivrednih proizvoda Unije u treće zemlje, kojima treba djelomično ili u potpunosti upravljati Unija, koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma sklopljenih u skladu s UFEU-om ili bilo kojeg drugog akta donesenog u skladu s člankom 43. stavkom 2. ili člankom 207. UFEU-a.

19.. Članak 188. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 188.

Proces dodjele carinskih kvota

1. Komisija odgovarajućom publikacijom na internetu objavljuje rezultate dodjele carinskih kvota za prijavljene zahtjeve uzimajući u obzir raspoložive carinske kvote i prijavljene zahtjeve.
2. U publikaciji iz stavka 1. upućuje se, ako je to primjenjivo, i na potrebu za odbacivanjem zahtjevâ u postupku, suspenzijom podnošenja zahtjevâ ili dodjelom neupotrebljenih količina.
3. Države članice izdaju uvozne dozvole *i izvozne dozvole* za zatražene količine u okviru uvoznih carinskih kvota *i izvoznih carinskih kvota* podložno odgovarajućim koeficijentima dodjele, i nakon što ih je Komisija objavila u skladu sa stavkom 1.”;

20. *Članak 209. mijenja se kako slijedi:*

(a)stavak 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje se na sporazume, odluke i usklađena djelovanja poljoprivrednika, udruženja poljoprivrednika ili saveze tih udruženja, ili organizacije proizvođača koji su priznati na temelju članka 152. ili članka 161. ove Uredbe ili udruženja organizacija proizvođača koja su priznata na temelju članka 156. ove Uredbe, koji se tiču proizvodnje ili prodaje poljoprivrednih proizvoda ili uporabe zajedničkih prostora za skladištenje, obradu ili preradu poljoprivrednih proizvoda, osim ako su ugroženi ciljevi utvrđeni u članku 39. UFEU-a.”;

(b) u stavku 2. iza prvog podstavka umeću se sljedeći podstavci:

„Međutim, poljoprivrednici, udruženja poljoprivrednika ili savezi tih udruženja, ili organizacije proizvođača koji su priznati na temelju članka 152. ili članka 161. ove Uredbe, ili udruženja organizacija proizvođača koja su priznata na temelju članka 156. ove Uredbe mogu zatražiti mišljenje Komisije o usklađenosti tih sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja s ciljevima utvrđenima u članku 39. UFEU-a.

Komisija odmah obrađuje zahtjeve za mišljenja te podnositelju zahtjeva šalje svoje mišljenje u roku od četiri mjeseca od primitka potpunog zahtjeva. Komisija na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice može promijeniti sadržaj mišljenja, osobito ako je podnositelj zahtjeva dostavio netočne informacije ili zloupotrijebio mišljenje.”;

21. Članak 222. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Tijekom razdobljâ ozbiljne neravnoteže tržišta, Komisija može donijeti provedbene akte kojima određuje da se članak 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje na sporazume i odluke poljoprivrednika, udruženja poljoprivrednika ili saveza tih udruženja, ili priznatih organizacija proizvođača, udruženja priznatih organizacija proizvođača i priznatih sektorskih organizacija u svim sektorima iz članka 1. stavka 2. ove Uredbe, pod uvjetom da se takvim sporazumima i odlukama ne narušava pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, strogo slijedi cilj stabilizacije dotičnog sektora te da oni su obuhvaćeni jednom ili više sljedećih kategorija:”;

(b) stavak 2. briše se;

22. *U članku 232. stavak 2. briše se;*

23. *Prilozi VII. i VIII. mijenjaju se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.*

Članak 5.

Izmjene Uredbe (EU) br. 652/2014

Uredba (EU) br. 652/2014 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 4. dodaje se sljedeći stavak:

„4. U slučaju odobravanja višegodišnjih djelovanja, proračunske obveze mogu se podijeliti na godišnje obroke. Ako su proračunske obveze tako podijeljene, Komisija dodjeljuje godišnje obroke pri čemu uzima u obzir napredak djelovanja, procijenjene potrebe i raspoloživi proračun.”;

2. U članku 13. stavak 5. briše se;
3. U članku 22. stavak 5. briše se;
4. U članku 27. stavak 5. briše se.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja **2018.**

Međutim:

- (a) *članak 3. točka 11. podtočke (a) i (b) primjenjuju se od 1. siječnja 2015.;*
- (b) *članak 1. točka 23. podtočka (b) primjenjuje se od 1. siječnja 2016.; i*
- (c) *članak 4. točka 3. primjenjuje se od 1. siječnja 2019.*

■

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u **svim** državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

PRILOG I.

Prilog II. Uredbi (EU) br. 1305/2013 mijenja se kako slijedi:

- 1. u retku koji se odnosi na članak 17. stavak 3., Predmet: Ulaganje u fizičku imovinu, Maksimalan iznos u EUR ili stopa: 40 %, četvrti stupac, uvodni dio i prva alineja zamjenjuju se sljedećim:**

„iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama

Navedene stope moguće je povećati za dodatnih 20 postotnih bodova pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90 %, u slučaju:

- mladih poljoprivrednika tijekom najviše pet godina od datuma uspostavljanja, kako je utvrđeno u programu ruralnog razvoja, ili do dovršetka mjera utvrđenih u poslovnom planu iz članka 19. stavka 4.”;**

- 2. u retku koji se odnosi na članak 17. stavak 3., Predmet: Ulaganje u fizičku imovinu, Prerada i plasman na tržište proizvoda navedenih u Prilogu I. TFEU-u, Maksimalan iznos u EUR ili stopa: 40 %, četvrti stupac zamjenjuje se sljedećim:**

„iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama

Prethodno navedene stope moguće je povećati za dodatnih 20 postotnih bodova pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90 %, za djelatnosti podržane u okviru programa EPI, za zajednička ulaganja i integrirane projekte ili djelatnosti povezane sa spajanjem organizacija proizvođača”;

3. *redci koji se odnose na članak 37. stavak 5., članak 38. stavak 5. i članak 39. stavak 5. zamjenjuju se sljedećim:*

”

<i>Članak 37. stavak 5.</i>	<i>Osiguranje usjeva, životinja i bilja</i>	<i>70 %</i>	<i>iznosa premije osiguranja</i>
<i>Članak 38. stavak 5.</i>	<i>Uzajamni fondovi u slučaju nepovoljnih klimatskih prilika, bolesti životinja i bilja, najezdi nametnika te u slučaju okolišnih incidenata</i>	<i>70 %</i>	<i>iznosa premije osiguranja</i>
<i>Članak 39. stavak 5.</i>	<i>Instrument za stabilizaciju prihoda</i>	<i>70 %</i>	<i>prihvatljivih troškova</i>

”.

PRILOG II.

U Prilogu X. Uredbi (EU) br. 1307/2013, tablica „Faktori prenamjene i ponderiranja iz članka 46. stavka 3.” mijenja se kako slijedi:

1. redak „Površine s kulturama kratkih ophodnji” zamjenjuje se sljedećim:

”

<i>Površine s kulturama kratkih ophodnji (po 1 m²)</i>	<i>nije dostupno</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5 m²</i>
--	-----------------------------	-------------------	---------------------------------

”;

2. redak „Površine s usjevima koji vežu dušik” zamjenjuje se sljedećim:

”

<i>Površine s usjevima koji vežu dušik (po 1 m²)</i>	<i>nije dostupno</i>	<i>1</i>	<i>1 m²</i>
--	-----------------------------	-----------------	-------------------------------

”;

3. dodaju se sljedeći redci:

”

<i>Površine s vrstom Miscanthus</i>	<i>nije dostupno</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7 m²</i>
<i>Površine s vrstom Silphium perfoliatum</i>	<i>nije dostupno</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7 m²</i>
<i>Površine zemljišta ostavljenog na ugaru za medonosne biljke (vrste bogate peludi i nektarom)</i>	<i>nije dostupno</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5 m²</i>

”.

PRILOG III:

Prilozi VII. i VIII. Uredbi (EU) br. 1308/2013 mijenjaju se kako slijedi:

1. U Prilogu VII. dijelu II., točka 1. podtočka (c) druga alineja zamjenjuje se sljedećim:

”

- ukupna alkoholna jakost može iznositi više od 15 % vol. za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti proizvedena bez pojačavanja ili pojačana samo postupcima djelomičnog koncentriranja navedenima u Prilogu VIII. dijelu I. odjeljku B točki 1., pod uvjetom da je specifikacijom proizvoda u tehničkoj dokumentaciji dotične zaštićene oznake izvornosti dopuštena ta mogućnost;”***

2. *U Prilogu VIII. dijelu I. odjeljku A točka 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. *U godinama s iznimno nepovoljnim klimatskim uvjetima države članice mogu iznimno povišiti granice iz točke 2. za 0,5 % za dotične regije. Države članice obavješćuju Komisiju o svakom takvom povećanju.*”

IZJAVA EUROPSKOG PARLAMENTA

Nova pravila o proizvođačkim organizacijama i pravu tržišnog natjecanja

Europski parlament podsjeća da se, u skladu s člankom 42. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), pravila o tržišnom natjecanju primjenjuju na proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i trgovinu njima samo u onoj mjeri koju utvrde Parlament i Vijeće, uzimajući u obzir ciljeve Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) kao što je utvrđeno u članku 39. tog Ugovora.

Kako je navedeno u Ugovoru te u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije¹⁹, ciljevi ZPP-a imaju prednost u odnosu na ciljeve europske politike o tržišnom natjecanju. Međutim, poljoprivredna tržišta nisu izuzeta od primjene prava tržišnog natjecanja. Prilagodba pravila o tržišnom natjecanju poljoprivrednim posebnostima isključivo je pravo suzakonodavaca, Europskog parlamenta i Vijeća.

U tom kontekstu Europski parlament tom Uredbom predlaže razjašnjavanje veze između pravila ZPP-a, posebno uloge i zadaća proizvođačkih organizacija i njihovih udruženja, i primjene europskog prava tržišnog natjecanja. Takvo je pojašnjenje potrebno zbog postojećih nesigurnosti u pogledu provedbe tih pravila, te je također ključno za postizanje cilja Unije u pogledu jačanja položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom. Prijedlozi Europskog parlamenta temelje se na preporukama iz izvješća radne skupine za poljoprivredna tržišta (AMTF) od 14. studenog 2016. Te su se preporuke temeljile na nizu saslušanja i doprinosa svih aktera u lancu opskrbe hranom: proizvođača, prerađivača i trgovaca.

Europski parlament ima za cilj pojednostavniti i pojasniti uvjete pod kojima organizacije proizvođača ili njihova udruženja iz svih sektora popisanih u članku 1. stavak 2. Uredbe 1308/2013 mogu, u ime svojih članova, provoditi aktivnosti planiranja proizvodnje, stavljanja na tržište, pregovaranja o ugovorima za opskrbu poljoprivrednim proizvodima i optimizacije troškova proizvodnje. Ti zadatci obavezno zahtijevaju postojanje određenih praksi, uključujući unutarnje konzultacije i razmjenu poslovnih informacija unutar tih subjekata.

¹⁹ Presuda *Maizena*, 139/79, EU:C:1980:250, točka 23. Presuda *Njemačka protiv Komisije*, C-280/93, EU:C:1994:367, točka 61.

Stoga se predlaže da se zabrana sporazuma kojima se narušava tržišno natjecanje propisana člankom 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje na te prakse i da organizacije proizvođača ili njihova udruženja, koja obavljaju najmanje jednu gospodarsku djelatnost, imaju korist od odstupanja od primjene ovog članka. Ipak, to odstupanje nije bezuvjetno: tijela za tržišno natjecanje zadržavaju mogućnost intervencije ako smatraju da se tim aktivnostima vjerojatno isključuje tržišno natjecanje ili ugrožavaju ciljevi ZPP-a.

Uloga i zadaće proizvođačkih organizacija ili njihovih udruženja te njihov odnos prema pravu tržišnog natjecanja time su pojašnjeni. Ne dovodeći u pitanje institucionalne ovlasti Europske komisije, Europski parlament smatra da u okviru novih pravila nisu potrebna dodatna pojašnjenja u obliku smjernica Europske komisije.

IZJAVE KOMISIJE

O članku 1. – Ruralni razvoj

- **Produljenje trajanja programa ruralnog razvoja (RR – AM. 43.)**

Rashodi koji se odnose na programe ruralnog razvoja za razdoblje 2014. – 2020. odobrene u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013 i dalje će biti prihvatljivi za doprinos iz EPFRR-a ako se korisnicima isplati najkasnije do 31. prosinca 2023. Komisija će razmotriti nastavak potpore za ruralni razvoj nakon 2020. u kontekstu svojeg prijedloga za sljedeći VFO.

- **Krizna pričuva**

Komisija potvrđuje da će se funkcioniranje pričuve za krize u poljoprivrednom sektoru i povrat odobrenih sredstava povezanih s financijskom disciplinom kako je predviđeno u članku 25. i članku 26. stavku 5. Uredbe (EU) br. 1306/2013 revidirati u kontekstu priprema za sljedeći VFO kako bi se omogućila učinkovita i pravodobna intervencija u trenucima tržišne krize.

- **Sankcije za Leader (RR)**

Komisija potvrđuje da namjerava revidirati učinkovitost i proporcionalnost sankcija za LEADER obuhvaćenih Provedbenom uredbom Komisije (EU) 809/2014.

O članku 2. – Horizontalna uredba

- **Upravljanje rizicima (RR)**

Komisija potvrđuje da namjerava revidirati funkcioniranje i učinkovitost instrumenata za upravljanje rizicima koji su trenutačno obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 1305/2013 u kontekstu svojeg prijedloga za modernizaciju i pojednostavnjenje zajedničke poljoprivredne politike.

- **Jedinstvena revizija**

Komisija potvrđuje pristup jedinstvene revizije kako je potvrđeno u njezinu prijedlogu članka 123. nove Financijske uredbe. Komisija isto tako potvrđuje da postojeći pravni okvir za upravljanje i kontrolu poljoprivrednih rashoda uspostavljen Uredbom (EU) br. 1306/2013 već omogućuje takav pristup i da je primijenjen u strategiji revizije za razdoblje 2014. – 2020.

Konkretno, ako se mišljenje tijela za ovjeravanje dano u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013 smatra pouzdanim, Komisija to mišljenje uzima u obzir pri ocjenjivanju potrebe za revizijom u predmetnoj agenciji za plaćanja.

O članku 3. – Izravna plaćanja

- **Plan za proteinske kulture (IP – AM. 105.)**

Komisija potvrđuje da namjerava revidirati ponudu i potražnju za proteinske kulture u EU-u i razmotriti mogućnost razvoja „Europske strategije za proteinske kulture” u cilju daljnjeg poticanja proizvodnje proteinskih biljaka u EU-u na ekonomičan i ekološki način.

O članku 4. – Zajednička organizacija tržišta (ZOT)

- **Dobrovoljni programi za smanjenje proizvodnje (ZOT)**

Komisija potvrđuje da Uredba (EU) 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda već sadržava, u člancima 219. i 221., potrebnu pravnu osnovu koja omogućuje, ovisno o dostupnosti proračunskih sredstava, rješavanje tržišnih poremećaja i drugih specifičnih problema, među ostalim i na regionalnoj razini, s mogućnošću dodjele izravne financijske pomoći poljoprivrednicima. Osim toga, prijedlog Komisije da se Uredba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju dopuni sektorskim instrumentom za stabilizaciju dohotka omogućit će državama članicama da u svoje programe ruralnog razvoja uključe mogućnost da se poljoprivrednicima u određenim sektorima osigura nadoknada u slučaju znatnog smanjenja dohotka.

Nadalje, Komisija potvrđuje da je člankom 219. omogućeno da se u slučaju tržišnih poremećaja ili opasnosti od pojave istih uvedu programi kojima se potpora Unije dodjeljuje proizvođačima koji dobrovoljno smanje svoju proizvodnju, uključujući potrebne pojedinosti provedbe takvih programa (primjer: Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/1612, SL L 242 od 9.9.2016., str. 4.).

- **Priznavanje transnacionalnih međustrukovnih organizacija (ZOT – AM. 141.)**

Komisija podsjeća da su pravila o proizvođačkim organizacijama transnacionalnih proizvođačkih organizacija za priznavanje, transnacionalnih udruženja proizvođačkih organizacija ili transnacionalnih međustrukovnih organizacija, uključujući potrebnu administrativnu suradnju predmetnih država članica, trenutačno utvrđena Delegiranim

uredbom Komisije (EU) 2016/232. Provedba i prikladnost tih pravila revidirat će se u kontekstu postupka modernizacije i pojednostavnjenja ZPP-a koji je u tijeku.

- **Nepoštene trgovačke prakse (ZOT – AM. 152.)**

Komisija potvrđuje da je pokrenula inicijativu za lanac opskrbe hranom koja je sada u različitim fazama zadanim smjernicama za bolju regulativu. Donijet će odluku o mogućem zakonodavnom prijedlogu nakon okončanja tog postupka, ako je moguće u prvoj polovini 2018.

- **Suradnja proizvođača**

Komisija prima na znanje sporazum Parlamenta i Vijeća o izmjenama članaka 152., 209., 222. i 232. Komisija napominje da su izmjene koje su dogovorili Parlament i Vijeće sadržajne naravi i uključene bez procjene učinka kako je propisano točkom 15. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva. To dovodi do nepoželjne količine pravne i proceduralne nesigurnosti čiji učinak i posljedice nisu poznati.

Budući da izmjene Komisijinog izvornog prijedloga sve zajedno dovode do znatne promjene zakonodavnog okvira, Komisija sa zabrinutošću napominje da bi određene nove odredbe u korist proizvođačkih organizacija mogle ugroziti održivost i dobrobit malih poljoprivrednika i interes potrošača. Komisija potvrđuje svoju obvezu održavanja učinkovitog tržišnog natjecanja u sektoru poljoprivrede i potpunog ostvarivanja ciljeva ZPP-a utvrđenih u članku 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U tom kontekstu Komisija napominje da je izmjenama koje su dogovorili suzakonodavci predviđena tek vrlo ograničena uloga Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u očuvanju učinkovitog tržišnog natjecanja.

Sveukupna suglasnost Komisije s prijedlogom „skupne” uredbe, uključujući izmjene koje su dogovorili Parlament i Vijeće, ne dovodi u pitanje bilo kakve buduće prijedloge koje bi Komisija mogla dati u tim područjima u kontekstu reforme zajedničke poljoprivredne politike za razdoblje nakon 2020. ni druge inicijative koje su namijenjene rješavanju određenih pitanja navedenih u tekstu koji su sada dogovorili Europski parlament i Vijeće.

Komisija žali zbog toga što suzakonodavci nisu na zadovoljavajući način riješili pitanje vrlo ograničene uloge Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u očuvanju

učinkovitog tržišnog natjecanja te izražava zabrinutost zbog mogućih posljedica te ograničenosti na poljoprivrednike i potrošače. Komisija napominje da se pravni tekst mora tumačiti u skladu s Ugovorom, osobito u pogledu mogućnosti da Komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje interveniraju ako proizvođačka organizacija koja pokriva veliki dio tržišta želi ograničiti slobodu djelovanja svojih članova. Komisija žali što ta mogućnost nije jasno zajamčena u pravnom tekstu.
